

Informatieblad

Synode over het gezin:
een leerstellige revolutie
onder een pastoraal masker

Uitgever:

Priesterbroederschap St. Pius X

Redactie:

Eerwaarde J.-M. Ledermann

Christus Koning Priorij

Eendrachtstraat 37

1050 Brussel

Telefoon +32 (0)2 550 00 20

E-mail district@stpiousx.nl

Giften ter ondersteuning

Uw giften ter ondersteuning van ons werk zijn zeer welkom: ze vormen de enige financiële steun voor het apostolaat van de Priesterbroederschap St. Pius X.

Gebruik daarvoor a.u.b. de hierbij ingesloten acceptgirokaart of overschrijvingsformulier.

Voor Nederland:

Bankrekening:

IBAN NL11 INGB 0003 9907 90

BIC INGBNL2A

t.n.v.

Stichting St. Jozef

Heuvel 23

5674 RR Nuenen

Voor België:

Bankrekening:

IBAN BE20 0016 9750 5656

BIC GEBABEBB

t.n.v.

Sint Pius XVZW

Eendrachtstraat 37

1050 Brussel

Nederland

Gerwen: St. Clemenskerk

Priorij St. Clemens

Heuvel 23

5674 RR Nuenen

Telefoon +31 (0)40 283 45 05

H. Mis

- Zon- en feestdagen 10.30 uur
- Maandag op afkondiging
- Dinsdag, donderdag 18.30 uur
- Woensdag, vrijdag 7.15 uur
- 1e vrijdag v.d. maand 18.30 uur
- Zaterdag 8.30 uur

Leiden

Kapel O.L.V. van de Rozenkrans

Sumatrastraat 197

2315 BD Leiden

Telefoon +31 (0)40 283 45 05

H. Mis

- Zon- en feestdagen 10.30 uur
- Vrijdag 19.00 uur
- Zaterdag 9.00 uur

Kerkrade (duitstalig)

Kerk v. St. Maria zu den Engeln

Pannesheiderstraat 71

6462 EB Bleijerheide/Kerkrade

Telefoon +31 (0)45 545 33 66

H. Mis

- Zon- en feestdagen 9.30 uur

België

Antwerpen

Priorij van het Allerheiligste Sacrament

Hemelstraat 21-23

2018 Antwerpen

Telefoon +32 (0)3 229 01 80

Fax +32 (0)3 229 01 89

H. Mis:

- Zon- en feestdagen 7.30 uur
- 10.00 uur
- Maandag, dinsdag (7.00) 8.15 uur
- Woensdag, zaterdag 8.15 uur
- Donderdag (8.30) 18.30 uur
- Vrijdag 18.30 uur

(Tijden tussen haakjes alleen onder het schooljaar)

Gent

Sint-Amanduskapel

Kortrijksesteenweg 139

9000 Gent

Telefoon +32 (0)3 229 01 80

H. Mis

- Zon- en feestdagen 10.00 uur

Brussel

Christus Koning Priorij

Eendrachtstraat 37

1050 Brussel

Telefoon +32 (0)2 550 00 20

Fax +32 (0)2 550 00 29

H. Mis

- Zon- en feestdagen: 18.30 uur
- Door de week 7.15 uur

St. Jozefkerk

Frère - Orban Square

1040 Brussel

Telefoon +32 (0)474 860 755

H. Mis

- Zon- en feestdagen 8.00 uur
- 10.00 uur
- Door de week 18.00 uur

Namen

Saint-Aubain Kapel

Rue Delvaux 8

5000 Namur

Telefoon +32 (0)2 550 00 22

H. Mis

- Zon- en feestdagen 10.30 uur
- Vrijdag 19.00 uur
- Zaterdag 10.00 uur

Quiévrain

Carmel du Sacré Coeur

16, rue des Wagnons

7380 Quiévrain

Telefoon (Carmel) +32 (0)65 45 79 22

(Aalmoezenier) +32 (0)65 45 81 65

H. Mis

- Zon- en feestdagen 7.45 uur
- 10.15 uur
- Door de week 8.00 uur

Steffeshausen (duitstalig)

Herz-Jesu-Kirche

Steffeshausen 5

4790 Burg Reuland

Telefoon +49 (0)80 42 03 16

H. Mis

- Zon- en feestdagen 9.00 uur

Luxemburg

Bergem

Chapelle St-Hubert

Lameschmillen

3316 Bergem

Telefoon +352 (0)6 21 37 84 14

H. Mis

- Zon- en feestdagen 17.30 uur

U vindt ons ook op internet:

www.stpiusx.nlwww.stpiusx.be

Begin oktober 2013 werd de buitengewone Synode van de bisschoppen aangekondigd, die van 5 tot 19 oktober jl. in Rome is gehouden. Toen heeft pater Frederico Lombardi, directeur van het Persbureau van de H. Stoel, verduidelijkt dat “de Kerk gemeenschappelijke pastorale oriëntaties wilde nemen over de belangrijkste punten – zoals het gezin – onder leiding van de paus en de bisschoppen”.

Eerwaarde Thierry Legrand

Na deze aankondiging zagen sommigen hierin het concreet en op het hoogste niveau van de Kerk in werking zetten van de collegialiteit, zoals die voort gekomen zou zijn uit het Tweede Vaticaans Concilie. Het is overigens in de zin van een toepassing van deze collegialiteit, dat paus Paulus VI deze Synode van de

bisschoppen had uitgedacht, aan het eind van het concilie in 1965. Het is op zich een adviserend lichaam, samengesteld uit bisschoppen die de bisschoppenconferenties van de hele wereld en de dicasteria van Vaticanum II vertegenwoordigen. Er zijn sinds de oprichting van deze Synode, dertien gewone en slechts drie buitengewone bijeenkomsten geweest; de laatste was die van oktober jl., gewijd aan de kwesties over het gezin.

Enkele maanden na de aankondiging van deze Synode, in februari 2014, had kardinaal Kasper, door paus Franciscus belast met het inleiden van een Consistorie over het gezin, de inzet van deze synode bekend gemaakt: de mogelijkheid van de toegang tot de eucharistische Communie van hertrouwde gescheiden katholieken. Dat was een wil van de paus zelf, die, tijdens zijn terugkeer van de JMJ van Rio in juli 2013, had vermeld dat deze kwestie voor hem prioriteit had. Zoals wij later schrijven (artikel in ditzelfde nummer van het *Informatieblad*), is het ongetwijfeld moeilijk zich uit te spreken over wat er uit deze synode en uit het jaar van komende besprekingen, zal worden. Maar, het schijnt wel dat het de wil van de paus is, uit te komen op de eucharistische Communie voor hertrouwde gescheiden katholieken. Zelfs als het, door de genade van God geholpen door onze gebeden en offers, niet zou gebeuren, dan toch is de tekst, zoals gepubliceerd halverwege de synode (de *relatio post disceptationem*), zoals Mgr. Schneider, hulpbisschop van het aartsbisdom van Astana in Kazachstan, het zegt, “een vlek die de eer van de Apostolische Stoel bezoedelt”.

De dubbelzinnigheid van het eindrapport zelf wordt heel juist aan de kaak gesteld door deze zelfde bisschop: “Hoewel dit voorstel (over de communie voor hertrouwde gescheiden katholieken) niet de tweederde vereiste stemmen heeft gekregen, blijft er niettemin het verontrustende en ongehoorde feit dat de absolute meerderheid van de aanwezige bisschoppen voor het uitdelen van de H. Communie aan hertrouwde gescheiden katholieken is; dat is een droevige afspiegeling van de geestelijke kwaliteit van het hedendaagse katholieke episcopaat.”

Mgr. Fellay heeft herhaaldelijk verklaard, dat wij ongetwijfeld leven in een periode van zeer grote verwarring in de Kerk. Deze synode is misschien op het niveau van de katholieke moraal wat het Tweede Vaticaans Concilie is geweest voor het dogma: de ontwikkelaar en katalysator van de meest liberale en modernistische ideeën binnen het Leergezag van de Kerk en dus een niet te verwaarlozen element van wanorde en verwarring. Het is zeker een groot mysterie dat God deze crisis in de Kerk toelaat, dat Hij zo de Kerk laat vernederen en terug brengen tot bijna niets, vooral door hen die haar zouden moeten verfraaien en haar steeds meer aannodigend maken voor de zielen. Maar zoals in de tijd van zijn Lijden, en ondanks de schijn, blijft Onze Heer meester over de gebeurtenissen. Hij blijft eeuwig Christus Koning, die alle dingen leidt. Alvorens ten Hemel op te stijgen heeft Hij aan Zijn apostelen verkondigd: “Alle macht is mij gegeven in de hemel en op de aarde. Ga, onderwijs alle volkeren, en doop ze in de Naam van de Vader en de Zoon en de Heilige Geest; en leer ze onderhouden al wat Ik u heb geboden.” (Matt. 28, 18-20)

We moeten ook niet de moed verliezen. We hebben geprofieterd, speciaal dankzij Mgr. Lefebvre, en heel dikwijls zonder verdienste van onze kant, van deze les van Onze Heer, doorgegeven aan zijn apostelen en tot ons gekomen door de tweeduizendjarige Traditie van de Kerk. We moeten een dergelijke erfenis waardig zijn. We moeten haar zorgvuldig bewaren. We moeten standhouden in het Geloof, zoals de H. Paulus ons aanspoort. Maar laat ons ook niet vergeten, dat we “de geboden die de Kerk ons heeft voorgeschreven” in acht moeten blijven nemen, dat wil zeggen de katholieke moraal. In het bijzonder het voorschrift van de Christelijke naastenliefde.

Als wij toch de indruk hebben, dat wij overweldigd worden door de goddeloosheid en de immoraliteit, laat ons dan niet de laatste conclusie vergeten, - en o hoe troostend! - van Onze Heer voor zijn Hemelvaart: “En zie, Ik ben met u alle dagen, tot aan het einde van de wereld” (Matt. 28, 20). En als God met ons is: wie zal dan tegen ons zijn?!” (Rom. 8, 31)

Uw toegewijde,

Pater Thierry Legrand +
Overste van het district België – Nederland.

De communie voor allen

E.H. François KNITTEL, in de "Brief van St. Florent" van de maand augustus 2014

François Knittel

De theologie is de wetenschap van de mysteries van God. Maar, wie wetenschap zegt, zegt gebruik van het verstand voor een bepaald onderwerp om het beter te kennen. In de Constitutie *Dei Filius* (hfdst. 4), heeft het Eerste Vaticaans Concilie de rol van het verstand bepaald in de kennis van de geopenbaarde mysteries door drie specifieke theologische methoden te schetsen:

- Vergelijken van de natuurlijke realiteiten en de bovennatuurlijke realiteiten (bijvoorbeeld: de vriendschap en de naastenliefde),
- Bepalen van de banden die de mysteries onderling verenigen (bijvoorbeeld: de erfzonde en de verlossing),
- De mysteries in verband brengen met het einddoel van de mens (bijvoorbeeld: de heiligmakende genade en het geluk van de hemel).

Maar als de theologie de samenhang tussen de mysteries na gaat, eindigt de inadequate begrijpelijkheid van een mysterie altijd in het bederven van het inzicht van de mysteries die ermee samenhangen. Zo leiden de dwalingen over de erfzonde logisch tot het loochenen van het mysterie van de verlossing.

Dit mysterie is groot

Volgens St. Paulus zijn de verhoudingen tussen de echtgenoot en de echtgenote in het huwelijk vergelijkbaar met die van Christus en de Kerk: "Broeders, de vrouwen moeten onderdanig zijn aan hun man zoals aan de Heer, want de man is het hoofd van de vrouw zoals Christus het hoofd is van de Kerk, Hij de Verlosser van Zijn Lichaam. Zoals de Kerk dus onderworpen is aan Christus, zo ook de vrouwen aan hun mannen, in alle zaken. En u, mannen koester uw vrouwen zoals Christus ook de Kerk koestert en zich heeft

overgeleverd voor haar, om haar te heiligen door haar te zuiveren in het doopsel van het water door het woord van leven, om haar voor Hem te laten verschijnen vol van glorie, zonder vlek of rimpel of iets van die aard, maar veeleer heilig en onbevlekt. Zo moeten de mannen hun vrouw liefhebben als hun eigen lichaam. Wie zijn vrouw bemint, heeft zichzelf lief; want niemand heeft ooit zijn eigen vlees gehaat, maar hij voedt haar en omringt haar met zorgen, zoals Christus doet voor de Kerk, omdat we de leden zijn van Zijn Lichaam, gevormd uit Zijn vlees en Zijn beenderen. Daarom zal de man zijn vader en moeder verlaten om zich te hechten aan zijn vrouw, en die twee zullen één vlees worden. Dit mysterie is groot: ik zeg dat met betrekking tot Christus en de Kerk. Kortom, ieder van u moet zijn vrouw liefhebben als zichzelf, en de vrouw moet haar man eerbiedigen." (Ef. 5, 22-33).

Volgens het onderricht van de Apostel is de vereniging tussen Christus en de Kerk

- een: Christus heeft zich één Kerk gekozen, gegrondvest op Petrus, aan wie Hij alle schatten van het heil (geloofswaarden, gebed, geboden, sacramenten) heeft toevertrouwd, zodat noch Christus gelijktijdig verschillende echtgenoten of partners heeft, noch de Kerk verschillende Verlossers.
- onontbindbaar: Christus en de Kerk zijn verenigd op onontbindbare en blijvende manier, zoals Onze Heer het aan Zijn apostelen heeft beloofd (Matt. 28, 20)
- vruchtbaar: de vereniging van Christus en de Kerk brengen de kinderen van God, die ook kinderen van de Kerk zijn, voort.

Zo ook is de vereniging tussen de echtgenoten in het huwelijk:

- een: het huwelijk verbindt één man en één vrouw;
- onontbindbaar: de echtelieden zijn voor altijd verenigd door de banden van het huwelijk;
- vruchtbaar: de vereniging van de echtgenoten is geordend tot het voortbrengen en het opvoeden van kinderen.

Maar wat gebeurt er als de theologie de relaties tussen Christus en de Kerk verandert? De vraag is ver van overbodig sinds het laatste concilie.

De nieuwe theologie

Hoewel erkennend dat de vereniging tussen Christus en de Kerk een, onontbindbaar en vruchtbaar is, verklaart Vaticanum II in het decreet *Unitatis redintegratio* dat:

- "onder de elementen of de goederen, uit het geheel waarvan de Kerk wordt opgebouwd en levend gemaakt, kunnen er verschillende en zelfs veel, en van grote waarde, bestaan buiten de zichtbare grenzen van de katholieke Kerk" (n. 3),

- “zij die geloven in Christus en die geldig het doopsel hebben ontvangen, bevinden zich in een bepaalde gemeenschap, hoewel onvolledig, met de katholieke Kerk” (ibid.),
- “deze gescheiden Kerken en gemeenschappen, hoewel wij geloven dat zij slachtoffer waren van gebreken, zijn geenszins ontdaan van betekenis en van waarde in het heilsmysterie” (ibid).

Uit deze nieuwe theologie van de Kerk vloeit logisch een nieuwe theologie van het huwelijk voort, die sommigen willen toepassen in het geval van de gescheiden hertrouwen: “Het tweede huwelijk is, natuurlijk, geen huwelijk in onze christelijke betekenis. En ik zou tegen de viering ervan in de Kerk zijn. Maar er zijn elementen van huwelijk. Ik zou deze situatie willen vergelijken met de manier waarop de katholieke Kerk de andere Kerken ziet. De katholieke Kerk is de ware Kerk. Maar er zijn andere Kerken die elementen hebben van de ware Kerk en wij erkennen deze elementen. Zo ook kunnen wij zeggen: het ware huwelijk is het sacramentele huwelijk. Het tweede huwelijk is niet een huwelijk in dezelfde betekenis, maar het bezit elementen ervan: de partners nemen zorg voor elkaar, zij zijn exclusief verbonden aan elkaar, er is een intentie van bestendigheid, zij voeden kinderen op, zij leiden een leven van gebed, enz. Het is niet de beste situatie, het is de best mogelijke situatie. We zouden dergelijke situaties op realistische manier moeten respecteren, zoals we ook de protestanten respecteren. We erkennen ze als christenen. We bidden met hen.” (Interview van kardinaal Walter Kasper in het tijdschrift *Commonwealth*, 7 mei 2014)

Het geheel en de orde van de delen

Ongetwijfeld zijn een berg stenen en een huis gebouwd met deze zelfde stenen, uit materieel oogpunt gezien identiek.

Maar vanuit een formeel oogpunt onderscheidt de orde en de doelgerichtheid van de elementen die het huis samenstellen duidelijk van een stapel of van een ongeordende hoop stenen.

Toen zij de katholieke Kerk verlieten, hebben schismatici en ketters zeker enkele heilselementen meegenomen: de Bijbel, het doopsel, het episcopaat, enz. Maar deze elementen zijn bij hen afgezonderd van de orde en de doelstelling die zij hebben in de katholieke Kerk: de Bijbel wordt gelezen buiten de context van de Traditie, het doopsel wordt ontvangen zonder geordend te zijn aan de eucharistie, het episcopaat wordt onafhankelijk van het primaat van de paus uitgeoefend.

Dat de vereniging van gescheiden hertrouwen enkele materiele overeenkomsten vertoont met die van legitieme stellen (wederzijdse liefde, stabiliteit van de relatie, zorg voor de kinderen, leven van gebed, enz.), ontkent niemand. Maar deze elementen zijn beroofd van de orde en de doelstelling die eigen zijn aan het christelijk huwelijk. Dit pseudoconcupinaat vormt objectief een staat van zonde, waarin bij deze pseudo-echtgenoten de fundamentele onmisbare voorbereidingen om met vrucht te communiceren ontbrekende.

Zouden we trouwens, dit valse principe tot zijn uiterste gevolgen doordenkend, niet kunnen zeggen dat de vereniging van personen van hetzelfde geslacht ook kenmerken heeft van zelfde overeenkomsten als het legitieme huwelijk? Als het al gaat het om een onvolmaakte vorm van huwelijk, waarmee we dan men genoeg zouden moeten nemen en waarvan de leden toegang zouden moeten kunnen hebben tot de communie? Na het huwelijk voor allen, de communie voor allen?

Walter kardinaal Kasper

Het onontbindbare huwelijk aan de orde gesteld

E.H. François KNITTEL, in de "Brief van de H. Florentius" juni 2014

Elias Zoghby

In het vooruitzicht van de volgende buitengewone synode van de bisschoppen over het thema van het gezin, bijeen-geroepen in de volgende herfst, heeft de paus aan kardinaal Walter Kasper gevraagd, zich te richten tot het Consistorie van de kardinalen op 20 februari 2014. Aan het einde van zijn uiteenzetting heeft de Duitse prelaat de situatie van de hertrouwd gescheiden katholieken aangekaart en de pastorale oplossing die in het werk gesteld zouden kunnen worden om hun de toegang tot de eucharistische communie toe te staan, door zich te baseren op de praktijk van de Oosterse schismatici. Mgr. Fellay heeft op 12 april 2014 een communiqué gepubliceerd – vergezeld van een studie van pater Franz Schmidberger – die de tegenstelling aan het licht brengt tussen een dergelijke pastoraal en het geloof van de Kerk, dat het huwelijk, het sacrament van de boetvaardigheid en de eucharistie raakt.

Een precedent: de conciliaire episode

De huidige poging om het geloofsonderricht omver te werpen in de naam van een zogenaamd pastorale benadering is niet nieuw. Hetzelfde idee was al gelanceerd in de aula van het concilie bijna een halve eeuw geleden, toen – zoals vandaag – veroorzaakt door de woeling in de pers en de emotie bij de katholieken. Op 29 september 1965 bood Mgr. Elias Zoghby, vicaris voor Egypte en Soedan van de melkitische patriarch Maximos, aan de concilievaders een pastorale oplossing aan voor de tragische situatie van hem (of haar) die, nog jong, onrechtvaardig in de steek is gelaten door zijn echtgeno(o)t(e). Terwijl de roomse Kerk hem slechts het heroïsche leven zou voorstellen van blijvende onthouding, zou de orthodoxe Kerk hem goedaardig toestaan te hertrouwen. Zich baserend op een twijfelachtige uitleg van twee evangelische teksten (Matt. 5, 32 en 19,9) en op enkele obscure patristische teksten, hebben de orthodoxe theologen wat zij noemen het principe van economie uitgewerkt. Waarover gaat het? Zonder de onontbindbaarheid van het huwelijk opnieuw ter discussie te stellen, roept dit principe op om bewijs te leveren van toegenomen bezorgdheid voor de onschuldige echtgenoot door hem te dispensereren van de – excessief veronderstelde – strengheid van de wet. In de theologie van de H. Thomas (II-II, q. 120) en de praktijk van het kerkelijk recht (*CIC van 1917, c. 20/ CJC van 1983, cn. 19*), zou dit principe het equivalent zijn van de deugd van billijkheid (of *épikie*). Reeds de volgende dag richtte kardinaal Charles Journet zich tot de Concilievaders om de verklaringen van Mgr. Zoghby te corrigeren en de constante leer en praktijk van de katholieke Kerk in herinnering te brengen. Na aandrang van het gezag om zich nader te verklaren, hernam de melkitische prelaat op 4 oktober het woord in de aula van het concilie om te verklaren dat de voorgestelde dispensatie geenszins de bedoeling had, inbreuk te maken op de onontbindbaarheid van het huwelijk.

In het Nieuwe Testament

De drie eerste evangelies en de brieven van Paulus vermelden het onderricht van Christus over de onontbindbaarheid van het huwelijk. In St. Lucas beschuldigt Christus van overspel zowel degene die, als hij gescheiden is van zijn vrouw, er een andere trouwt, als degene die zich bindt aan een verstoten vrouw (Luc. 16,18). Of de scheiding gerechtvaardigd is of niet, de huwelijksband blijft onontbindbaar. In St. Marcus antwoordt Onze Heer op de desbetreffende vraag van de farizeeërs door te verklaren dat de scheiding het tweede huwelijk niet wettigt noch van de echtgenoot noch van de echtgenote (Marc. 10, 2-12). Door dit te doen neemt Hij afstand van de wet van Mozes die alleen aan de man het recht toekende om zijn vrouw te verstoten (Dt 24, 1). In het Mattheus-evangelie is de vraag door de farizeeën gesteld dubbel: zij gaat tegelijk over het motief van een eventuele scheiding en over de mo-

gelijkheid om te hertrouwen (Matt. 19, 3-10). Logischerwijs is het antwoord dubbel: de scheiding van de echtgenoten is slechts mogelijk om een ernstige reden – de ontrouw wordt als voorbeeld gegeven – en het tweede huwelijk is onmogelijk. De verwondering van de leerlingen onderstreept de wil van de Verlosser om terug te keren tot het oorspronkelijke ideaal van het huwelijk (Gen. 2, 24.). De H. Paulus voegt de evangelische leer samen in een passage van de eerste brief aan de Corinthiërs (1 Cor. 7, 10-11). Expliciet verwijzend naar de voorschriften van de Heer, erkent hij de eventualiteit van een scheiding – zonder de oorzaak ervan aan te geven, in tegenstelling tot de H. Mattheus -, sluit de mogelijkheid van een tweede huwelijk uit, raadt de verzoening aan en herinnert aan de gelijkheid van de echtgenoten op dit gebied. Overigens verklaart hij dat de vrouw die hertrouwt na de dood van haar eerste echtgenoot, niet overspelig genoemd kan worden (Rom. 7, 1-3; 1 Cor. 7, 39-40).

Charles kardinaal Journet

Bij de Kerkvaders

De correcte exegese van de teksten van het Nieuwe Testament die gaan over de onontbindbaarheid van het huwelijk veronderstelt het gelijktijdig beslag van verschillende elementen: de beschikkingen van de Oude Wet die soms de verstoting en het hertrouwen toestaan, de wil van Christus om terug te keren tot de oorspronkelijke onontbindbaarheid van het huwelijk zonder de mogelijkheid te ontkennen van een scheiding om ernstige redenen. De interpretatie van de patristische teksten vraagt ook bepaalde voorzorgen. Ten eerste, bij het spreken over huwelijken die in overeenstemming zijn met de burgerlijke wet – die dikwijls scheiding en hertrouwen toestaat – oordelen de Vaders deze huwelijken toch niet in overeenstemming aan het Evangelie. Vervolgens, het zijn dezelfde woorden die vaak dienen om scheiding van tafel en bed en verbreking van de band aan te duiden, die de deur openen voor een tweede huwelijk. Tenslotte, het Romeinse recht noemt niet het vleselijk verkeer van de gehuwde man met een vrije vrouw, maar alleen dat van de gehuwde vrouw met een ander dan haar man. Haar studie over de onontbindbaarheid van het huwelijk in de eerste vier eeuwen besluitend, verklaart de Dictionaire van Katholieke Theologie: "Het gevoel dat in de eerste vier eeuwen overheerste in de Kerk is, dat de overspeligheid van één van de echtgenoten voor de ander het recht meebracht om zich te scheiden van zijn schuldige echtgenoot, maar niet om dat van de huwelijksband te verbreken. De eerste schrijvers die zich uitspreken over dit onderwerp hetzij in de Griekse Kerk, hetzij in de Latijnse Kerk, verklaren dat de man niet zou kunnen hertrouwen, wanneer zijn vrouw tekort schiet in de huwelijkstrouw. Hermas zegt het heel duidelijk. Tertulianus verklaart het in een beetje onduidelijke termen. De andere Vaders verklaren op een absolute manier dat het huwelijk onontbindbaar is. Zij geven ongetwijfeld soms toe dat het ontbonden kan worden; maar zij verstaan onder deze ontbinding een eenvoudige scheiding van bed." (artikel. Echtbreuk, t. 1, col. 483)

De invloed van de burgerlijke wet

Van waar komt het dan, dat de Byzantijnse Kerk het tweede huwelijk onder bepaalde omstandigheden heeft toegestaan? Pater Athanasius Hage, algemeen overste van de Basilianen van de H. Johannes de Doper van de melkitische Kerk, heeft al op deze vraag geantwoord in een studie die gepubliceerd is op 23 november 1965 en getiteld 'De onontbindbaarheid van het huwelijk en het geval van echtbreuk in de huwelijksdiscipline van de Oosterse Kerk in de eerste eeuwen': "De algemene traditie van de Oosterse Kerk van de eerste vijf eeuwen verklaart, met uitzondering van een of twee niet overeenstemmende stemmen, categorisch het onontbindbare karakter van de huwelijksband, zelfs in geval van overspel. [...] Het is slechts veel later dat de praktijk van de scheiding zich tenslotte vestigt in de Oosterse Kerken onder invloed van de burgerlijke wet." Vooral in de 9de eeuw werden de negen gevallen van scheiding, toegekend in de Novelle 117, opgenomen in de Nomocanon van 14 titels van de Byzantijnse Kerk en in praktijk gebracht. Er zullen heel wat andere gevallen aan de lijst van Justinianus toegevoegd zijn, vooral vanaf de 16de eeuw."

Toegeeflijkheid van de Kerk: antwoord van pater François Knittel aan pater Paul Anthony Mc Gavin – 3 november 2014

E.H. François KNITTEL in "Lettre de Saint Florent" november 2014

De voorstellen, gedaan door kardinaal Walter Kasper over de communie van de hertrouwde gescheiden katholieken tijdens het laatste Consistorie van de kardinalen, hebben sindsdien een omvangrijk debat veroorzaakt in de Kerk. Sommigen hebben zich uitgesproken tegen de pastorale opening, voorgesteld door de Duitse prelaat. Dat is het geval bij vijf kardinalen van wie de bijdragen onlangs zijn gepubliceerd in het werk *Blijven in de waarheid van Christus*. Anderen hebben zich verheugd over dit initiatief dat zij getracht hebben te rechtvaardigen door zich te baseren op analogieën, getrokken uit soortgelijke gevallen. Aldus pater Paul-Anthony Mc Gavin in een artikel dat de titel draagt "Onregelmatigheden tot overeenstemming brengen op het gebied van scheiding en hertrouwen": "In de loop van de tijd, heeft het canonieke recht van de Kerk wonderlijke antwoorden laten verschijnen op sommige pastorale onregelmatigheden. Om er slechts enkele van te noemen: een kloosterling kan ontheven worden van kloostergeloften die plechtig voor God zijn uitgespro-

ken; wie de heilige wijdingen hebben ontvangen kunnen "gelaïceerd" worden en huwelijken sluiten die geldig zijn; katholieken die ongeldige huwelijken gesloten hebben, kunnen er met terugwerkende kracht een geldigverklaring van krijgen; en zij die een burgerlijk huwelijk hebben gesloten, die een canonieke onregelmatigheid meebrengen, kunnen, na burgerlijk gescheiden te zijn, een nieuw huwelijk sluiten, dat vanuit kerkelijk oogpunt gezien geldig zal zijn."

Als de Kerk bewijs heeft gegeven van toegeeflijkheid in deze bijzondere gevallen, waarom niet voor die van hertrouwd gescheiden katholieken?

De betekenis van de analogie bewaren

De toevlucht tot de analogie is veelvuldig in retorica, filosofie, theologie en in kerkelijk recht. Zij stelt in staat van het meer bekende naar het minder bekende te gaan door zich

Paul Anthony Mc Gavin

te baseren op een bepaalde gelijkheid tussen twee realiteiten of twee situaties. Om de analogie duidelijk te doen zijn, moeten we evenwel een steekhoudend punt nemen, waarop zij zich baseert. Zoals in de parabel van de onrechtvaardige rentmeester (Marc. 16, 1-13) de analogie niet leidt tot de oneerlijkheid, maar tot de vooruitziende blik van de beheerder. Onze Heer nodigt de kinderen van het licht uit om bewijs te geven van verstand door de goederen van deze wereld weloordacht te gebruiken in het perspectief van het koninkrijk van de hemelen en niet de onrechtvaardigheid te begaan die ze er vanaf zou houden. Een aandachtig onderzoek is dus onmisbaar om te verifiëren of de gelijkheden, gebaseerd op bepaalde beloften van kuisheid of van huwelijk, de toelating van hertrouwd gescheiden katholieken rechtvaardigen.

Beloften van kuisheid

Door de drie geloften van armoede, kuisheid en gehoorzaamheid treden de kloosterlingen vrijwillig in een staat van leven die gewijd is aan de christelijke volmaaktheid. Het kerkelijk recht bepaalt de algemene voorwaarden die deze levensstaat in de Kerk regelen. De regels (of constituties) die eigen zijn aan iedere Orde (of congregatie) verduidelijken er de concrete vormen van realisatie van. Ingesteld door Christus als middelaars tussen God en de mensen (Luc. 10, 16), oefent de Kerk een bepaalde macht uit op de openbare – eenvoudige of plechtige – en particuliere geloften die afgelegd worden door haar leden. Zij kan er van dispensereren in de naam van God, zodra een voldoende zware oorzaak het rechtvaardigt. Want degene aan wie een gelofte gedaan is, kan ervan dispensereren. De geloften vallen dus nooit onder de bevoegdheid van een natuurlijke instelling – zoals het huwelijk tussen ongedoopten –, noch van de sacramentele orde – zoals het huwelijk tussen gedoopten. Zij bestaan door de wil van degene die zich verbinden en stoppen, indien van toepassing, door de wil van de begunstigde.

De verplichting tot het celibaat, genomen door de priesterkandidaten op het ogenblik dat zij subdiaken worden, onderscheidt zich in verschillende opzichten van de kloostergeloften. Ten eerste gaat het om een belofte die verbonden is aan het ontvangen van een sacrament, dat van de priesterwijding. Verder is deze combinatie niet algemeen, omdat de Kerk al sinds lange tijd de wijding van gehuwde mannen in de Oosterse Kerk tolereert. Tenslotte, alleen de praktijk van de kuisheid maakt het doel van deze belofte uit. De discipline van de Kerk staat soms de terugbrenging van de priester tot de lekenstaat toe. Verzocht door de geïnteresseerde of opgelegd door het gezag, toegestaan als een gunst of opgelegd als een straf, wist deze beslissing niet het priesterlijke karakter uit, maar onthefte van sommige verplichtingen die verbonden zijn aan de klerikale staat (Code van 1917, c. 211 en 213).

In zijn decreet van 18 april 1936 herinnert de Heilige Penitentië eraan dat “de wet van het heilig celibaat in de Latijnse Kerk is bewaard met zoveel toewijding, dat, als priesters in het geding zijn, er in de afgelopen eeuwen bijna nooit dispensatie van werd gegeven, en in de huidige discipline, absoluut nooit, zelfs niet in stervensgevaar”. Enige uitzondering is het geval,

dat de priesterwijding ontvangen werd onder de druk van een ernstige vrees en nooit bekrachtigd is in het vervolg, al was het maar zwigend (c. 214). Na de massale uittredingen uit het priesterschap tijdens de jaren '60 en '70, is de wetgeving van 1983 teruggekeerd tot de vorige discipline, waarbij echter de eventuele dispensatie van de celibaatbelofte is voorbehouden aan de paus (Code van 1983, c.291). Hoewel gewoonlijk verbonden, blijven het sacrament van de priesterwijding en de celibaatbelofte toch apart. In de Oosterse Kerk kan een wijdeling een ontvangen zonder de andere af te leggen. Een wijdeling kan gedispenseerd worden van de verplichtingen van het een, zonder gedispenseerd te worden van de verplichtingen van het ander.

Huwelijksbeloften

Sommige huwelijken tussen katholieken zijn nietig door gebrek aan instemming, afwezigheid van canonieke vorm of tegenwoordigheid van een ongeldig makend beletsel. Om de convalidatie (geldigheid) van deze huwelijken te vergemakkelijken, dispenseert de Kerk soms van de canonieke vorm of van de hernieuwing van de instemming van één van de partijen (enkelvoudige revalidatie), zelfs van de twee (*sanatio in radice*). In dit laatste geval wordt het huwelijk ook met terugwerkende kracht geldig door een juridische fictie. Het verdwijnen of de dispensatie van een eventueel beletsel is een onvermijdelijk uitgangspunt voor elke convalidatie. Er moet opgemerkt worden dat het natuurlijke beletsel van band – geboren uit een eerste geldig huwelijk – geen enkele dispensatie toelaat en slechts verdwijnt bij de dood van de echtgenoot. Overigens zijn zij van wie het huwelijk canoniek ongeldig is verklaard na een proces van nietigheid vrij om te trouwen voor God en voor de Kerk. Daarover kunnen we ons verwonderen. Maar – als de verplichtingen van rechtvaardigheid voortgekomen uit de ongeldige vereniging aanvaard zijn – zou niemand aanstoot kunnen nemen aan deze nieuwe vereniging.

Elke vergelijking gaat mank

Rechtvaardigen de overeenkomsten van deze verschillende beloften de toegang van de hertrouwd gescheiden katholieken tot de communie? Geenszins. Enerzijds is de trouw, beloofd tijdens een geldig religieus huwelijk noch verschillend noch scheidbaar van het sacrament zelf, dat het beeld is van de onverbreekelijke band die Christus en de Kerk verenigt (Ef. 5, 31). Dat de scheiding van lichaam en woning van de echtgenoten soms onvermijdelijk is, geeft de Kerk toe. Dat de sacramentele band verwoest wordt, zou zij niet kunnen aanvaarden zonder de macht te buiten te gaan, die zij van Christus ontvangen heeft over de sacramenten in het algemeen en over het huwelijk in het bijzonder. Anderzijds blijft de band die aangegaan is volgend op een geldig huwelijk even lang bestaan als de twee echtgenoten levend zijn. Bij gevolg is het ongehuwd samenleven met een andere persoon dan de wettelijke echtgenoot overspel, vormt een toestand van zonde en maakt ongeschikt voor het vruchtbaar ontvangen van de communie (1 Cor. 11, 27-29).

Hertrouwd gescheidenen

Blijven in de waarheid van Christus (uittreksels)

I Het voorwerp van het debat

Pater Robert Dodaro, O.S.A., Voorzitter van het Instituut van Augustijnse Patrologie (Rome).

“De essays die in dit werk zijn verzameld, tonen de antwoorden die gegeven zijn door vijf kardinalen van de rooms-katholieke Kerk en vier andere specialisten in een werk dat in het begin van het jaar gepubliceerd is door Walter kardinaal Kasper en als titel heeft: *Het Evangelie van het gezin*. Dit boek herhaalt het belangrijkste van *de conferentie, gegeven door de kardinaal* aan het buitengewone Consistorie van kardinalen van 20 en 21 februari 2014” (p. 7) “De schrijvers van dit werk zijn unaniem in het verdedigen van het idee, dat het Nieuwe Testament Christus voorstelt die ondubbelzinnig de scheiding en het hertrouwen verbiedt wegens de trouw aan het oorspronkelijke plan van God, geformuleerd in Gen. 1, 25 en 2, 24. De “barmhartige” oplossing van de scheiding, gesteund door kardinaal Kasper is niet onbekend in de primitieve Kerk, maar zij is door geen enkele schrijver verdedigd, van wie teksten tot ons zijn gekomen en die gezaghebbend zijn. In feite, wanneer zij haar vermelden, is dat eerder om haar te veroordelen dan zonder Schriftuurlijke basis. Daarin is niets verbazends: er kunnen hier of daar misbruiken bestaan, maar hun eenvoudige bestaan garandeert niet dat het geen misbruiken zijn, en nog minder dat het voorbeelden zijn om na te volgen. (...) Het zijn geen reeksen door de Kerk uitgedachte regels; het is de goddelijke wet, en de Kerk kan deze niet veranderen” (p. 30-31)

II. Het onderwijs van Jezus over de scheiding en het hertrouwen – Bijbels dossier

Pater Paul Mankowski, s.j. Scholar-in-Residence aan het Lumen Christi Institute (Chicago).

“In reactie op de verklaring, door Jezus, dat het tweede huwelijk na scheiding overspel is, zeiden zijn leerlingen tegen Hem: ‘Als zó de verhouding van de man tot de vrouw is, dan is het niet raadzaam te huwen’ (Matt. 19, 10). Sinds de eerste dagen is wat Jezus onderwees als de wil van God bron van verwarring geweest, zelfs bij de mensen van goede wil. De volgende eeuwen hebben veel energie en subtiliteit ontplooid om de kracht van dit onderwijs af te zwakken of ongedaan te maken en, iedere keer dat bepaalde personen het dienstig oordeelden deze leer te omzeilen, probeerden zij deze te ontdoen van zijn Schriftuurlijke verankering. Maar de leer is als absoluut vermeld bij Mattheus, Marcus en Lucas, en zelfs Paulus vindt het nodig met aandrang te zeggen dat hij deze leer verkondigt als boodschapper, en niet van auteur van de leer; dat hij niet verantwoordelijk is voor de strengheid ervan: aan hen die getrouwd zijn, beveel ik – niet ik, maar de Heer...’ Er kan geen twijfel over zijn: dit onderwijs is van de Heer.” (p. 59-60)

III. Scheiding en hertrouwen in de primitieve Kerk – Enkele historische en culturele overdenkingen

John M. Rist, Emeritus-hoogleraar in de klassieke literatuur en de filosofie aan de Universiteit van Toronto en oud-titularis van de leerstoel in filosofie Kurt Pritzl, O.P., van de katholieke Universiteit van Amerika.

Als wij vragen hoe sommigen een beroep kunnen doen op de oude bronnen bij de argumentatie *ten gunste van de verandering*, zijn wij verplicht te concluderen dat deze schrijvers, of hun bronnen, schuldig zijn aan een ongelukkige en veel te gangbare praktijk in de universitaire milieus: de superioriteit van bronnen voor een stelling kan gemakkelijk overweldigend zijn; maar enkele geïsoleerde gevallen, die voor de interpretatie misschien zelfs rijkelijk onzeker zijn, geven de tegengestelde conclusie aan. Deze lieden beweren dus dat de bronnen, hoewel niet voor de verandering zijn, ten minste de deur open laten voor een andere oplossing. Deze onjuiste werkwijze vindt over het algemeen zijn oorsprong in ideologische overwegingen, wanneer de bron niet heel eenvoudig de ideeën van de schrijvers ondersteunt.” (p. 89)

IV. Scheiding, echtscheiding, ontbinding van de huwelijksband en tweede huwelijk – Theologische en praktische benadering van de orthodoxe Kerken – Ondervragingen en oriëntaties voor de katholieke praktijk

Mgr Cyril Vasil, s.j., Secretaris van de Congregatie voor de Oosterse Kerken.

“Christus heeft een nieuwe boodschap gebracht, ongehoord, revolutionair en tegendraads in de heidense, barbaarse en ongelovige wereld. Zijn leerlingen hebben Zijn Blijde Boodschap verkondigd, zonder angst te hebben om te hoge eisen te stellen, onmogelijk om te bereiken of in tegenstelling met de cultuur van de tijd. Misschien is de wereld van tegenwoordig ook gemarkeerd door het nieuwe heidendom van de consumptie, van het welzijn en van het egoïsme, en vervuld van nieuwe daden van barbaarsheid gepleegd met steeds moderner en onmenselijke middelen. Vandaag wordt het geloof in de bovennatuurlijke principes meer dan ooit blootgesteld aan spot.”

“Dat alles zou de *hardheid van het gemoed* kunnen doen beschouwen als een doorslaggevend argument waarnaar het heldere onderwijs van de Kerk over de onontbindbaarheid van het huwelijk zich zou moeten voegen. Maar, tegenover zoveel vraagstellingen, van twijfels, van pogingen om kortere wegen te nemen, van capitulaties tegenover de existentiële val van de grote uitdaging van het huwelijksleven, tegenover zoveel verwarring en onder zoveel tegengestelde stemmen die de geesten op een dwaalspoor brengen, zijn het de woorden van de Heer die blijven tegenhouden: ‘Maar Ik zeg u...’ Wat God verenigd heeft, dat scheidt geen mens...’ (Marc. 10, 9), met de finale opmerking van Paulus: ‘Dit geheim is groot...’ (Ef. 5, 32)” (p.125)

V. Eenheid en onontbindbaarheid van het huwelijk van de Hoge Middeleeuwen tot het Concilie van Trente

Walter kardinaal Brandmüller, Emeritus-voorzitter van het Pauselijk comité voor de historische Wetenschappen.

“De werkelijke evolutie van het dogma, de sacramenten en de hiërarchie van de goddelijke wet volgt dus niet uit het historische toeval, maar uit de Geest van God. Daardoor is zij onherroepelijk en blijft zij uitsluitend georiënteerd in de zin van de volmaakte kennis. Daarom heeft de Traditie, in deze zin, een normatief karakter. Dat betekent, in ons geval, dat achter het dogma van de eenheid, de sacramentaliteit en de onontbindbaarheid van het huwelijk tussen twee gedoopte wezens, dat er zijn verbondenheid in vindt, dat er geen weg terug bestaat, behalve als het gaat om de weg naar de dwaling.” (p. 141)

Walter kardinaal Brandmüller

VI. Een getuigenis voor de macht van de genade over de onontbindbaarheid van het huwelijk en het debat over de burgerlijk hertrouwde gescheiden katholieken en de huwelijken

Gerhard Ludwig kardinaal Müller, Voorzitter van de Congregatie voor de Geloofsleer.

“Wanneer hertrouwde gescheiden katholieken subjectief overtuigd zijn in hun geweten, dat een vorig huwelijk niet geldig

was, moet dat objectief bewezen zijn door de competente tribunalen op het huwelijksgebied. Want het huwelijk gaat niet alleen de verhouding tussen twee personen en God aan; het is ook een realiteit van de Kerk, een sacrament, over de waardigheid waarvan niet de echtelieden beslissen voor zichzelf, maar de Kerk, waarin zij zijn geïncorporeerd door het geloof en het doopsel.” (p. 158-159)

VII. Sacramentele ontologie en onontbindbaarheid van het huwelijk

Carlo kardinaal Caffera, Aartsbisschop van Bologna.

“De Kerk heeft de missie om de mens te leiden, om hem te leren ‘het verschil tussen wat er zich aan de oppervlakte bevindt en wat het mysterie van de liefde is’ te overwinnen. Anders gezegd, zij heeft de missie het Evangelie van het huwelijk te verkondigen: zodanig is de voornaamste urgentie die niet kan worden ontweken. De Kerk verkondigt het Evangelie – ik herhaal *Evangelie* – van de onontbindbaarheid, ware schat die zij bewaart in potten van klei.” (p. 175)

Carlo kardinaal Caffera

Velasio kardinaal De Paolis

VIII. De hertrouwd gescheiden katholieken en de sacramenten van de Eucharistie en van de boetvaardigheid

Velasio kardinaal De Paolis, C.S., Emeritus-voorzitter van de Prefectuur van de Economische zaken van de H. Stoel.

“De barmhartigheid wordt dikwijls voorgesteld als tegengesteld aan de wet, en zelfs aan de goddelijke wet. Deze visie is niet acceptabel. Het gebod van God is een uiting van de liefde waarmee Hij ons de weg aanduidt om te nemen, om niet te verdwalen op de weg van het leven. De barmhartigheid van God stellen tegenover Zijn wet is een onaanvaardbare tegenspraak.” (p. 199)

Het voorafgaande toont dat de toelating van hertrouwd gescheiden katholieken tot de sacramenten van de boetvaardigheid en van de Eucharistie een vraag is zonder oplossing, zolang zij in deze staat blijven. Dat kan niet worden toegeschreven aan de strengheid of de hardheid van de weg, omdat wij niet te maken hebben met menselijke wetten die zouden kunnen worden verzacht of zelfs herroepen, maar met goddelijke wetten die een goed zijn voor de mens en de weg van het heil aangeven, getoond door God zelf.” (p. 205)

IX. Het canonieke proces bij nietigheid van het huwelijk: een onderzoek naar de waarheid

Raymond Leo kardinaal Burke, Prefect van het Opperste Tribunaal van de Apostolische Signatuur

“Tijdens zijn spreekbeurt op het buitengewone Consistorie van de kardinalen, op 20 februari 2014 heeft Walter kardinaal Kasper de vraag naar de zin van een gerechtelijk proces aan de orde gesteld. Over de ongeldigverklaring van een huwelijk, merkt hij op:

‘Daar het huwelijk als sacrament een publiek karakter heeft, kan de beslissing over zijn geldigheid niet eenvoudigweg overgelaten worden aan het subjectieve oordeel van de betrokken partijen. Integendeel, wij kunnen ons afvragen of het juridische traject, dat niet van goddelijk recht is, maar in de loop van de geschiedenis een ontwikkeling heeft ondergaan, de enige weg is naar de oplossing van het probleem, of dat wij niet ook andere meer pastorale en geestelijke procedures zouden kunnen bedenken. Wij kunnen ons voorstellen dat de bisschop bij toerbeurt deze taak toevertrouwt aan een sterke priester met geestelijke en pastorale ervaring, zoals de penitentiaris of de vicaris van de bisschop.’

“Hij vervolgt met een karikatuur van het proces van ongeldigheid van huwelijk in de tweede en de derde instantie, door de theoretische vraag te stellen: ‘Is het werkelijk mogelijk beslissingen te nemen door te raken aan het geluk of het ongeluk van personen in tweede of derde instantie, alleen bij het zien van dossiers, dat wil zeggen van papieren, zonder de personen noch hun situatie te kennen?’ (p. 207-208)

Na een zeer gedocumenteerde demonstratie besluit kardinaal Burke met deze woorden: “Het gerechtelijk proces van ongeldigverklaring van een huwelijk is essentieel om de waarheid te ontdekken bij betwisting van de geldigheid van een huwelijkstoestemming. Rekening houdend met de complexiteit van de menselijke natuur en met de rol die zij speelt bij de meeste gevallen van ongeldigheid van huwelijk, is het enige middel om tot de waarheid te komen met een morele zekerheid de dialectiek die voortkomt uit het juridische proces zoals het zorgvuldig is naar voren gebracht en ontwikkeld in de geschiedenis van rechtshandhaving van de Kerk.” (p. 233)

“Ten slotte, het antwoord op vraag die is opgeworpen in het voorbereidend Document over de canonieke procedure, zal gevonden worden in de absolute eerbiediging van de aard van de vraag naar de ongeldigheid van het huwelijk en van de aard van het proces dat uitloopt op de waarheid en dat haar verklaart. Mijn hoop is dat de komende Synode deze procedure herwaardeert en dat zij de gelovigen die haar volledig vragen, aanspoort ervan te profiteren, uit bezorgdheid om hun eeuwig heil.” (p. 234)

Blijven in de waarheid van Christus – Huwelijk en communie in de katholieke Kerk. Teksten verzameld door pater Robert Dodaro, O.S.A. – Artège éditions, 312 p., € 19,90

Bron: DIC1 nr. 301 van 26/09/14

Katholieke Kerk: naar de Synode van 2015

“Das Drama geht weiter!” (“Het spektakel gaat door”) heeft Kardinaal Reinhard Marx, aartsbisschop van Monaco van Beieren (“La Reppublica”, 20 oktober 2014) verklaard in een interview. Dit spektakel is de Synode van de Bisschoppen, waarin een onverwachte ommekeer plaatsvindt.

Roberto de Mattei

Roberto de Mattei

De *Relatio post disceptationem*, op 13 oktober gepresenteerd, heeft ondanks de wijzigingen die zijn aangebracht, niet de verwachte tweerde meerderheid gekregen op de twee cruciale punten: de toegang tot de communie door hertrouwd gescheiden katholieken en de openheid tot homoseksuele paren, waarbij het eerste 104 stemmen vóór en 74 stemmen tegen bereikte en het tweede 118 voorstemmen en 62 tegenstemmen. Ondanks het duidelijke debacle heeft kardinaal Marx, die één van de vurigste vertegenwoordigers van de progressieve vleugel is, gezegd tevreden te zijn, omdat het revolutionaire proces tot stand komt in verschillende etappes.

Over bepaalde onderwerpen heeft hij uitgelegd dat “we twee stappen vooruit en één stap achteruit hebben gemaakt”. Maar deze teruggang is opgelegd door een veel grotere tegenstand van de synodevaders dan voorzien. Om het belang van de gebeurtenis te begrijpen moeten we ons herinneren, dat bij het Tweede

Vaticaan Concilie, ondanks het scherpe debat in de bespreking, de meest betwiste documenten, zoals *Dignitatis Humanae* en *Nostra Aetate*, goedgekeurd werden met 2308 stemmen en 70 tegen voor het eerste en 2221 en 88 tegen bij het tweede. Als toen werd gesproken van meerderheidsakkoord, dan is vandaag de verdeeldheid duidelijker.

De Kerk is vandaag een slagveld, zoals zij het zo vaak is geweest, van Nicea tot Vaticanum II, waarin altijd, niet de conservatieven en de progressieven, met elkaar in botsing zijn gekomen, maar katholieken die geen jota aan het goddelijke onderpand willen wijzigen en zij die nieuwigheden in dit onderpand willen invoeren.

De frase van paus Franciscus volgens welke “God niet bang is van wat nieuw is” moet verstaan worden in een andere zin dan die welke de Heilige Vader eraan heeft willen geven: zij kan slechts betekenen dat God niet bang is voor de *novatores*, maar dat Hij het werk ervan vernietigt en de zorg om ze te overwinnen toevertrouwt aan de verdedigers van het onveranderlijke Leergezag van de Kerk.

Bij geloof en moraal heet iedere uitzondering een regel en iedere nieuwe regel opent de weg naar een normatief systeem dat het oude ongedaan maakt. De nieuwigheid heeft een revolutionaire draadwijdte die wij moeten aangrijpen in zijn embryonale stadium. Kardinaal George Pell heeft, in een televisie-interview op “Catholic New Service” de vraag van de communie van de gescheiden hertrouwd gedefinieerd als een paard van Troje dat de weg opent voor de erkenning van de homoseksuele verbintenissen. Want het aantal gescheiden hertrouwd is te verwaarlozen.

Er staat heel iets anders op het spel: de acceptatie door de Kerk van homoseksualiteit, beschouwd niet als een zonde of een ongeordende neiging, maar als een positieve gerichtheid op het goede, dat een pastoraal onthaal en een juridische bescherming waardig is. De kardinalen Marx en Schönborn zijn duidelijk geweest naar aanleiding hiervan en de adjunct- secretaris van de Synode, Mgr. Bruno Forte, leerling van de school van Tübingen, heeft er de *desiderata* van uitgevoerd, toen hij verklaarde, dat hij de auteur van de meest aanstootgevende passages van de eerste *Relatio* is.

De grote meerderheid van de synodevaders heeft de schandelijke paragrafen verworpen, maar wat de leer niet toelaat wordt daarentegen toegelaten door de praktijk, in afwachting van bekrachtigd te worden door de volgende Synode. Voor tal-

rijke leken, priesters en bisschoppen, kan de homoseksualiteit gepraktiseerd worden, zelfs als zij rechte niet is toegelaten, omdat zij niet een zware zonde vormt.

Deze kwestie heeft te maken met die van het ongehuwd samenwonen. Als de seksualiteit buiten het huwelijk geen zware zonde is, maar een positieve waarde, mits zij op een stabiele en oprechte manier wordt geleefd, verdient zij dus gezegend te worden door de priester en gewettigd door de staat. Als dat een waarde is, en zelfs een recht, en als er een recht op de seksualiteit bestaat, komen wij onvermijdelijk van samenwonen van gescheidenen tot het homohuwelijk.

Het dogmatisch Leergezag van de Kerk hierover, dat in 2000 jaar nooit veranderd is, onderwijst dat de praktijk van de homoseksualiteit beschouwd moet worden als een tegennatuurlijke zonde, die niet alleen de eeuwige veroordeling van individuen met zich meebrengt, maar ook het morele verval van de maatschappij. De woorden van de H. Augustinus in zijn *Belijdenissen* vatten de gedachten van de Kerkvaders samen: "de tegennatuurlijke misdaden, zoals die van de sodomieten, roepen altijd afschuw en straf af. En zelfs als alle volkeren Sodoma imiteerden, zouden zij rekening moeten houden met dezelfde schuldigheid tegen de goddelijke wet" (*Belijdenissen*, hfdst. III, p. 8).

In de loop van de eeuwen hebben de herders van de Kerk dit eeuwige onderwijs verzameld en doorgegeven. Zo heeft de christelijke moraal altijd zonder reserve de homoseksualiteit veroordeeld, en vastgesteld dat op geen enkele manier deze onttucht kan voorwenden gelegaliseerd te zijn door de juridische orde noch bevorderd door de politieke macht.

Toen in 1994 het Europees Parlement zijn eerste resolutie vóór het zogenaamd homoseksueel huwelijk stemde, bracht Johannes Paulus II in zijn toespraak van 20 februari 1994 in herinnering dat: "de juridische toestemming van de homoseksuele praktijk niet moreel toelaatbaar is. (...) Met de resolutie van het Europees Parlement is hij gevraagd om een morele wanorde te legitimeren. Het Parlement heeft ten onrechte een institutionele waarde verleend aan afwijkende gedragingen, die niet in overeenstemming zijn met het plan van God. (...) Door het woord van Christus te vergeten – 'de Waarheid zal u vrij maken' (Joh. 8, 32) – heeft men getracht aan de bewoners van ons continent het morele kwaad, de afwijking, een bijzondere slavernij, aan

te wijzen als een weg van bevrijding, door zo de essentie van het gezin te vervalsen".

Er is een bres geslagen in dit leerstellige gebouw op 28 juli 2013, toen op de retourvlucht van Brazilië, paus Franciscus deze explosieve woorden zei: "Wie ben ik om te oordelen?" woorden die van toen af aan gebruikt gingen worden om iedere zonde te rechtvaardigen. Het oordeel, met de opeenvolgende definitie van waarheden en de veroordeling van de dwalingen, rust bij uitstek op de Stedehouder van Christus, hoogste bewaker en rechter van het geloof en van de moraal.

Bezwaar makend tegen de woorden van Franciscus, hebben enkele bisschoppen en kardinalen, tijdens en buiten de synodale zittingen, de vraag gesteld welke dan de positieve aspecten zijn die worden behouden bij een tegennatuurlijke verbintenis. Maar als één van de zwaarste zonden niet meer erkend wordt als zodanig, verdwijnt het begrip van de zonde en komt de Lutherse opvatting van de barmhartigheid weer opdagen die veroordeeld is door het Concilie van Trente.

Wij lezen in de canons over de rechtvaardiging, uitgevaardigd op 13 januari 1547: "Als iemand zegt dat het geloof dat rechtvaardigt niets anders is dan het vertrouwen in de goddelijke barmhartigheid' (can. 12); 'Als iemand zegt dat Jezus Christus door God aan de mensen is gegeven als verlosser, aan wie men zich kan toevertrouwen, en niet ook als wetgever aan wie men moet gehoorzamen' (can. 21); 'dat er geen erfzonde is, buiten het gebrek aan geloof; (can. 27), hij zij in de ban".

Dit zijn theologische onderwerpen die een maatschappelijk gevolg hebben en die zelfs de leken mogen en moeten aansnijden, terwijl niet alleen de Synode van 2015 nadert, maar ook 2017, vijftigste eeuwfeest van de Revolutie van Luther en eerste eeuwfeest van Fatima. Het is geen vermakelijk spektakel dat zich ontwikkelt, zoals kardinaal Marx laat horen, maar een moeilijk conflict, dat de Hemel en de aarde verbindt.

De laatste akten zijn dramatisch, maar de epiloog zeker zegerend, volgens de goddelijke belofte, bevestigd door de Maagd Maria in la Cova da Iria in 1917. "Moge de Onbevleete zich verwaardigen een standvastige zuiverheid van gedachten en daden te verlenen aan allen die in het vuur van de strijd met moed de integriteit van het katholieke geloof verdedigen".

De synode over het gezin of het Volk van God op weg naar een democratico-collegialistische Kerk?

Het is iets meer dan veertig jaar geleden dat de encycliek *Humanae Vitae* van Paulus VI (25 juli 1968) verscheen. Velen beschouwden deze encycliek als een halt aan de vooruitgang van het Tweede Vaticaans Concilie op het gebied van de huwelijksmoraal: want bij het verschijnen van de encycliek, “weerklonken de desillusie en de verontwaardiging in veel reacties van de pers en in de open brief van talrijke leken, geadresseerd aan de bisschoppen”. Deze analyse is historisch gebleken. De jezuïet Gustave Martelet, groot bewonderaar van pater Teilhard de Chardin, schreef hem ook dat “in dit nieuwe Hiroshima dat de verschijning of meer exact de explosie van de encycliek *Humanae Vitae* is geweest, hebben clerici en leken hun stemmen gemengd om heel hoog in de hemel van de wereldpers de accenten van hun ergernis, hun pijn, en zelfs van hun gechoqueerde weigering te laten opstijgen.”²

Pater Thierry Legrand

De argumenten van hen die de encycliek weigerden, draaiden bijna alle rond de kloof tussen enerzijds wat de encycliek voorschreef, en anderzijds de gewoonten van de tijd, waarmee hij de katholieke leer moest overeenbrengen. Zou dat niet zijn wat het decreet *Lamentabili Sane Exitu* van 3 juli 1907 veroordeelde in uitspraak 63? “De Kerk toont zich niet in staat de evangelische moraal doeltreffend te verdedigen, omdat zij standvastig vasthoudt aan onveranderlijke leerstellingen die niet overeen gebracht kunnen worden met de actuele ontwikkelingen: verboden en veroordeelde uitspraak.”

Paus Franciscus

Wij weten dat kardinaal L.-J. Suenens (1904-1996) er in slaagde een Verklaring van het Belgische episcopaat te publiceren, die het gezag van de encycliek ondergroef over het onderwerp van de anticonceptie, door de katholieke gewetens “te bevrijden”. Zoals pater Congar het schreef in een brief aan het Episcopaat, gedateerd oktober 1968, “de manier waarop de Duitse en de Belgische bisschoppen hebben gesproken, doet me denken dat zij niet echt geloven dat het gebruik van een voorbehoedsmiddel op zichzelf de echtelijke omgang ongeldig maakt. Anders zouden zij de gelovigen niet hebben verwezen naar hun geweten, zoals zij het gedaan hebben.”

In zijn brief over de synode over het gezin, van 1 september, beschrijft Mgr. Johan Bonny, bisschop van Antwerpen, de historische snelheid van deze crisis, voortgekomen uit de encycliek *Humanae Vitae*: “Zoals in andere landen, zijn de bisschoppen van België na de publicatie van de encycliek *Humanae Vitae* in een moeilijke taak terecht gekomen; [...] voor een verscheurende keus. Het Concilie had hun opdracht gegeven ‘de vreugden en de verwachtingen, de droefenissen’ op zich te nemen en de ‘angsten van de mensen van deze tijd’³ en de tekenen des tijds te peilen en ze te verklaren in het licht van het Evangelie⁴. Zij wilden hun taak als herders uitoefenen door rekening te houden met deze ecclesiologische en pastorale hermeneutiek. Zij belandden zo sneller dan voorzien in een conflict van loyaliteit en dus in een gewetenszaak. Hoe konden zij verenigd blijven

met de paus en tegelijkertijd trouw zijn aan het Concilie?”

Volgens Mgr. Bonny “brachten de bisschoppen van België, in de lijn van de katholieke traditie en van de Constitutie *Gaudium et Spes*⁵, het argument van het persoonlijk geweten naar voren. Zo kunnen we onder andere lezen: “Als evenwel iemand, bekwaam in de materie en in staat om zich een goed gevestigd persoonlijk oordeel te vormen, - wat noodzakelijk voldoende informatie veronderstelt - op bepaalde punten, na een serieus onderzoek tegenover God, tot andere conclusies komt, heeft hij het recht om op dit gebied zijn overtuiging te volgen, mits hij bereid blijft zijn onderzoeken loyaal voort te

zetten” en vervolgens “Volgens de traditionele leer moeten wij erkennen, dat de laatste praktische regel wordt gedicteerd door het geweten dat naar behoren verlicht is volgens het geheel van de criteria die ‘Gaudium et Spes’ uiteenzet (n. 50, al 2, n. 51, al 3), en dat het oordeel over de juistheid van een nieuwe voortplanting van het leven in laatste instantie behoort aan de echtgenoten zelf die erover moeten beslissen tegenover God”. Tal van bisschoppenconferenties publiceerden in dezelfde tijd dergelijke verklaringen, waarin zij een analoog appel deden op het persoonlijke gewetensoordeel. Ook al waren deze woorden over het geweten heel klassiek en voorzichtig, zij werden niet geapprecieerd door de verdedigers van *Humanae Vitae*. Integendeel, zij werden afgeschilderd het strijken van de vlag, als ontrouw tegenover de paus en als een hefboom voor relativisme, permissiviteit en libertinisme. Zij werden bewust geïsoleerd. Het werd een ommekeer in de verhoudingen tussen paus Paulus VI en de Belgische bisschoppen. Als getuigenis moge een anekdote dienen over Mgr. Charue, bisschop van Namen. Tijdens het Concilie had zich tussen hem en de paus een diepe band ontwikkeld van wederzijdse waardering en vertrouwen. Minder dan een jaar na *Humanae Vitae*, wordt hij ‘in privéaudiëntie ontvangen door de paus. Deze brengt tegenover hem tamelijk heftig zijn ontevredenheid over de Verklaring van de Belgische bisschoppen over *Humanae Vitae* tot uitdrukking. Hij gaat zover dat hij tegen hem zegt: “En u, Mgr. Charue, nu

u dat alles weet, zult u nu nog de Verklaring van de Belgische bisschoppen tekenen?" Mgr. Charue antwoordt: "Ja, Heilige Vader", daarna barst hij in snikken uit. Deze bisschop, die een groot intellectueel en een eerlijke man was, beleefde ook het drama dat veel katholieke theologen hebben gekend in die dagen, verscheurd als zij waren tussen hun oprechte gehechtheid aan een grote humanistische paus en de trouw aan hun overtuigingen. Amicus Plato...⁶ Vele bisschoppen geven voortaan de voorkeur aan stilte van deze polemiek".

Waarom wij over deze gebeurtenis spreken, die dateert van meer dan veertig jaar? Omdat velen hoopten dat deze synode, die zal uitmonden in beslissingen in 2015, op de een of andere manier zal bestaan in het intrekken van de encycliek *Humanae Vitae* en in het opnieuw beginnen van het elan dat gegeven werd door het Tweede Vaticaans Concilie, en niet alleen op het gebied van huwelijksmoraal.

Mgr. Johan Bonny, bisschop van Antwerpen, verduidelijkt zeer goed deze stellingname. Zijn brief toont, dat, als hij veel verwacht van de synode over het onderwerp van de katholieke moraal van het huwelijk⁷, hij ook hoopt, dat deze synode iets kan hebben van het paard van Troje in de katholieke leer over het Primaatschap van de Paus en over de collegialiteit: "De groeiende kloof tussen het moraalonderwijs van de Kerk en de morele meningen van de gelovigen is een problematiek dat beslist heel wat factoren kent. Eén daarvan is de manier waarop deze materie na het Concilie grotendeels is onttrokken aan de collegialiteit van de bisschoppen en bijna uitsluitend is toegelaten aan het primaatschap van de bisschop van Rome. Bij het ethische probleem van het huwelijk en van het gezin deed zich een ecclesiologische kwestie voor: die van de juiste verhouding tussen het primaatschap en de collegialiteit in de katholieke Kerk. Alle debatten die sinds Vaticanum II zijn gevoerd over het huwelijk en het gezin, in de een of andere betekenis, hebben te maken met deze ecclesiologische kwestie. [...] Van deze soort collegialiteit blijft, drie jaar later, ten tijde van het verschijnen van *Humanae Vitae* bijna niets over. Dat de paus een beslissing neemt over 'de problemen van de bevolking, van het gezin en van het geboortecijfer' was voorzien door het Concilie.⁸ Dat hij in dit geval afziet van het collegiale onderzoek naar de grootste eenstemmigheid, was niet voorzien door het Concilie. [...] In de kern der zaak volgde zijn beslissing echter de mening van de deskundigencommissie die hij zelf had benoemd, de commissie van de kardinalen en de bisschoppen die dit onderwerp had behandeld, van het Wereldcongres van de Leken (1967), van de grote meerderheid van de moraaltheologen, artsen en wetenschappers en het merendeel van de betrokken katholieke gezinnen, in ieder geval bij ons. De band tussen de collegialiteit van de bisschoppen en het primaatschap van Rome, zoals die zich ontwikkeld heeft tijdens het Concilie, moet hersteld worden. Dit herstel kan niet lang op zich laten wachten. Het is de sleutel van een nieuwe en betere benadering van talrijke kwesties in de Kerk. [...] Ik denk echter dat de katholieke Kerk een dringende behoefte heeft, vooral op het gebied van het huwelijk en van het gezin, aan een nieuwe en meer solide basis van collegialiteit in het overleg en het nemen van beslissingen. Ik hoop dat de volgende Synode ertoe zal bijdragen.

Ziet paus Franciscus ook in deze synode een middel om de regel van de Kerk over de huwelijksmoraal te veranderen? Zelfs, zoals Mgr. Bonny hoopt, de gelegenheid om een nog grotere

en actievere collegialiteit in te voeren in de hoogste graad van de hiërarchie van de Kerk?

In zijn toespraak bij het einde van de synode, op 18 oktober jl., herinnert de paus eraan dat hij "door de wil van Christus zelf – de opperste Herder en Leraar van alle gelovigen en in de Kerk in het bezit van de gewone, opperste, volle, onmiddellijke en universele macht" is.

Maar tegelijkertijd, nog altijd in deze toespraak aan het eind van de synode, brengt hij over de onfeilbaarheid in de Kerk, een verontrustende gedachte tot uitdrukking: "wanneer de Kerk, in de verscheidenheid van haar charisma's, zich in gemeenschap uitdrukt, kan zij zich niet vergissen: dat is de schoonheid en de kracht van de *sensus fidei*, van deze bovennatuurlijke geloofszin die is gegeven door de Heilige Geest, opdat we gezamenlijk zouden kunnen treden in het hart van het Evangelie en leren om Jezus in ons leven te volgen". In de context van de synode, wil dat dan zeggen dat in de overeenstemming van allen over een moreel onderwerp zich de waarheid en de onfeilbaarheid bevinden? Moet het komende jaar dienen om deze eenstemmigheid over de huwelijksmoraal te vinden?

In dat geval vinden we een idee terug dat een hartewens was van pater Congar en heel goed uitgedrukt door pater J. Famerée, de huidige deken van Theologische Faculteit van de Katholieke Universiteit van Leuven. Maar dit idee is ver verwijderd van de katholieke begrippen van onfeilbaarheid en onfeilbaar leergezag in de Kerk: "Het leergezag kan zich niet opstellen in strijd met het geloof van het Volk van God; het kan dus niet verstoppen blijven van de instemming of van de aanvaarding hiervan. Tegelijkertijd blijft de *sensus fidelium* in verbondenheid met het leergezag [...]. Een breuk met het leergezag is ondenkbaar [...]. Een interactie tussen wat genoemd wordt *Ecclesia discens*⁹ en *Ecclesia docens*¹⁰ blijkt dus vitaal, en als de onderwezen Kerk gehoorzaam is aan de onderwijzende Kerk, is deze ook bereid ernaar te luisteren: verzekerd van een buitengewone bijstand van de Geest vanwege zijn apostolische ministerie heeft het leergezag niet de pretentie alleen houder van de waarheid te zijn. Deze is geopenbaard en doorgegeven aan heel het Volk van God."¹¹

Zo zullen er dus twee soorten houders van de waarheid zijn in de Kerk: de hiërarchie en het volk van God. Deze twee soorten moeten elkaar onderling beïnvloeden, opdat er geen breuk is tussen de twee; en als het volk van God niet het onderricht van de Hiërarchie ontvangt, moet deze laatste zijn onderwijs

veranderen. Deze theorie en de geschriften van pater Famerée brengen sterk voorstel 6 in herinnering dat veroordeeld is door het decreet *Lamentabili* (1907): “In de leerstellige definities werken de onderwezen Kerk en de onderwijzende Kerk zodanig samen dat de onderwijzende Kerk slechts de taak heeft om de gemeenschappelijke meningen van de onderwezen Kerk te bekrachtigen: veroordeeld en verworpen voorstel”.

Hebben deze synode en de besprekingen van het komende jaar als doel te leiden tot een diepe hervorming van het onderwijs van de Kerk over de huwelijksmoraal (anticonceptie, communie van hertrouwd gescheiden katholieken, enz.)? Voor sommigen schijnt dat duidelijk, niet alleen voor journalisten, of ze zich katholiek noemen of niet, maar zelfs onder eminente leden van de katholieke hiërarchie.

Maar dreigt er ook niet een gevaar - en voor sommigen helaas een hoop - een nieuwe opvatting over het autoriteit en het leerzegag op te leggen in de Kerk in een “plotselinge collegialistische koorts”?

Voor sommigen was de betekenis van het geloof van het Volk van God tegenovergesteld aan *Humanae Vitae* ten tijde van haar publicatie, evenals tegenovergesteld aan de traditionele moraal. De synode die in oktober jl. bijeengeroepen werd door paus Franciscus, zal in hun ogen de gelegenheid moeten zijn voor het leerzegag van de Kerk om zich aan te passen aan de betekenis van het geloof van het Volk van God (volgens een democratico-collegialistisch standpunt) en zo de gewenste openheid te realiseren.

Het is niet gewaagd om te zien, dat met paus Franciscus wij op expliciete manier de hoofdideeën van het modernisme tegenkomen, die (vooral in het decreet *Lamentabili*) door Pius X zijn veroordeeld.

Men zal ons zeggen, en daar zit natuurlijk waarheid in, dat het moeilijk is zich erover uit te spreken waar deze synode en het jaar van gesprekken op uitkomen. Wij merken ook dat de reacties die zich keren tegen een andere katholieke leer over deze onderwerpen toch tamelijk sterk zijn geweest. Maar bij diezelfde gelegenheid zijn de sancties van paus Franciscus tegen de prelaten die zich tegen de meest tegen de vernieuwende en schandelijke elementen hebben verzet, het meest verbluffend¹². Ook kunnen wij terecht vrezen dat de synode het middel is om de opening, door sommigen gewenst, te realiseren, naar een niet alleen collegialistische (bestuur van de Kerk door een col-

lege en niet door de paus), maar democratico-collegialistisch (bestuur door het Volk van God, waarvan de bisschoppen de vertegenwoordigers zouden zijn).

Benedictus XVI had in 2005 geprobeerd twee interpretaties van het Tweede Vaticaans Concilie te onderscheiden, de één genoemd “hermeneutiek van de breuk [...] die het gevaar loopt te eindigen in een breuk tussen de vóórconciulaire Kerk en de postconciulaire Kerk”¹³, en de ander, “de hermeneutiek van de hervorming van de hernieuwing in de continuïteit van de enige subjectkerk [...], dat is een subject dat groter wordt in de tijd en die zich ontwikkelt, niettemin altijd dezelfde blijvend, het enige subject van het Volk van God op weg.”¹⁴ Dit onderscheid heeft, naar onze mening, geen reden van bestaan. Er is breuk tussen het vóórconciulaire onderwijs (de Traditie) en het postconciulaire. Wat we meemaken is misschien heel eenvoudig “de beweging vooruit van het Volk van God”, dat de Kerk alleen naar het graf blijft brengen.

In ieder geval, zelfs als sommigen van mening zullen zijn dat wij overdrijven in deze analyse van de feiten, geschriften en woorden zoals vermeld in dit artikel, de tekst die is gepubliceerd na de eerste week van gesprek in de synode voor het gezin (de *relatio post disceptationem*) is, zoals Mgr Schneider het uitdrukt, “een vlek die de eer van de Apostolische Stoel bevuilt”. En dat is al veel! Zonder het schandaal te vergeten dat verwekt is voor tal van katholieken, voor wie deze tekst uit Rome, gelegenheid zal zijn tot vallen en/of verwijdering.

De dubbelzinnigheid van het eindrapport zelf is heel precies ontkend door dezelfde bisschop: “Hoewel dit voorstel niet de vereiste tweederde van de stemmen heeft gekregen, blijft toch het verontrustende en ongehoorde feit, dat de absolute meerderheid van de aanwezige bisschoppen heeft gestemd vóór de uitdeling van de H. Communie aan de hertrouwd gescheiden katholieken; dat is een droevige weerspiegeling van de geestelijke kwaliteit van het hedendaagse katholieke episcopaat.”

1. Vatican II et la Belgique, Claude Soetens, Presses Universitaires de Louvain, 2012.
2. G. Martelet, “la signification de l’encyclique *Humanae Vitae* in Actes du Colloque de Rome (2-4 juin 1983), Ecole Française de Rome, 1984, pp. 399-415).
3. Vaticanum II, Constitutie *Gaudium et Spes*, I.
4. *Ibid.*, 4.
5. Vgl. Vaticanum II, Constitutie *Gaudium et Spes* 16: “In de grond van zijn geweten, ontdekt de mens de aanwezigheid van een wet die hij zichzelf niet heeft gegeven, maar waaraan hij moet gehoorzamen. Deze stem, die niet ophoudt hem ertoe te brengen te beminnen en het goede te doen en het kwaad te vermijden, weerklinkt op het juiste ogenblik in de intimiteit van zijn hart: “Doe dit, vermijd dat.” Want het is een wet door God ingeschreven in het hart van de mens, het is zijn waardigheid haar te gehoorzamen, en zij zal hem oordelen. Het geweten is het geheimste centrum van de mens, het heiligdom waar hij alleen is met God en waar Zijn stem zich laat horen”.
6. Vgl. L. Declercq: *De reactie van kardinaal Suenens en het Belgische episcopaat op de encycliek Humanae Vitae, Kroniek van een Verklaring (juli-december 1968)*, in: ETL 84 (2008), p. 58.
7. “Wat verwacht ik van de volgende Synode? Dat hij aan het geweten zijn juiste plaats geeft in het onderwijs van de Kerk, in de lijn van *Gaudium et Spes*” (brief van Mgr. Bonny over de synode over de gezinnen, 1 september 2014).
8. Vgl. Vaticanum II, *Gaudium et Spes*, Deel 2, hfdst. I, noot 14
9. Onderwezen Kerk
10. Onderwijzende Kerk
11. “J. Famerée, SCJ, “de functie van het kerkelijk leerzegag in moraal” in *Nouvelle Revue Théologique*, 97, 185, p. 722-739.
12. Na het opzij zetten uit de Romeinse Curie van kardinaal Raymond Leo Burke, tot kardinaalpatroon benoemd van de Soevereine Orde van Malta, zijn het de twee secretarissen van de Congregatie van de Goddelijke Eredienst, Mgr. Anthony Ward en Mgr. Juan-Miguel Ferrer Grenesche, die zijn ontslagen.
13. Toespraak van de paus tot de Romeinse Curie, 22 december 2005.
14. *Ibid.*

Het gloedvolle interview van Mgr. Schneider over de synode

5 november 2014

Ik geef u hieronder mijn integrale vertaling van het interview door Mgr. Athanasius Schneider gegeven aan *Polonia Christiana*.

Kan Uwe Excellentie ons zeggen wat zijn mening is over de Synode? Wat is zijn boodschap voor de gezinnen?

Athanasius Schneider

Tijdens de Synode zijn er momenten geweest van manipulatie van de kant van sommige clerici die sleutelposities hebben op de uitgeverslijn en in de leiding van de synode. Het tussentijds rapport of *relatio post disceptationis* was duidelijk een klaargemaakte tekst die niet verwees naar werkelijke verklaringen van synodevaders. In de paragrafen over homoseksualiteit, de seksualiteit en de "hertrouwde gescheiden katholieken", en hun toegang tot de sacramenten, is de tekst de afspiegeling van een radicale nieuwheidense ideologie. Het is de eerste keer in de geschiedenis

van de Kerk dat er een zó heterodoxe tekst is gepubliceerd als document dat komt uit een officiële ontmoeting van de katholieke bisschoppen onder leiding van een paus, zelfs nu de tekst slechts een voorbereidend karakter heeft.

Op de gebeden van gelovigen van de hele wereld hebben, God zij dank, heel veel synodevaders dit programma resoluut verworpen, dit programma dat de heersende bedorven en heidense gedachte van onze tijd weerspiegelt, dat het wereldniveau opdringt door de politieke druk en via de officiële quasi-almachtige massamedia, die trouw zijn aan de principes van de wereldpartij van de gender-ideologie. Een dergelijk synodaal document, zelfs al is het slechts voorbereidend, is een schande. Het geeft een idee van de graad van verbreiding van de geest van de antichristelijke wereld die al tot een dergelijk hoog niveau in het leven van de Kerk is doorgedrongen. Dit document zal voor de toekomstige generaties en voor de geschiedschrijvers een zwarte bladzijde zijn, die de eer van de Apostolische Stoel bezoedeld heeft. Gelukkig is de Boodschap van de synodevaders een echt katholiek document dat de goddelijke waarheid uiteenzet zonder te zwijgen over de diepere wortels van de problemen, dat wil zeggen de realiteit van de zonde. Het getuigt van een echte moed en een echte troost aan de katholieke gezinnen. Enkele citaten:

"Laten we denken aan het lijden dat kan optreden wanneer een kind gehandicapt is, tijdens een ernstige ziekte, bij de neurologische degeneratie vanwege ouderdom, bij de dood van een dierbare. De edelmoedige trouw van zoveel gezinnen die deze

beproevingen met moed, geloof en liefde beleven, is bewonderenswaardig, als zij ze beschouwen niet als iets dat hun is ontrukkt of opgelegd, maar als iets dat hun is gegeven en dat zij op hun beurt aanbieden, omdat zij in al deze beproefde personen de lijdende Christus zelf zien. (...) De huwelijksliefde, uniek en onontbindbaar, blijft ondanks de talrijke moeilijkheden van de menselijke beperkingen een van de mooiste wonderen, hoewel het ook de gewoonste is. Deze liefde ontplooit zich door de vruchtbaarheid heen, die niet alleen voortplanting is, maar ook gave van het goddelijk leven in het doopsel, opvoeding en catechese van de kinderen. (...) Moge over u de tegenwoordigheid blijven van het gezin van Jezus, Maria en Jozef, bijeen in hun nederige huis."

De groepen die een verandering van het onderricht van de Kerk verwachten in morele kwesties (toegang tot de communie van de hertrouwde gescheiden katholieken of een of andere vorm van toestemming tot homoseksuele verbintenissen) zijn waarschijnlijk teleurgesteld door de inhoud van het eindrapport, la Relatio synodii. Is het niet vooral een gevaar om de deur geopend te zien naar allerlei vragen? En vervolgens de deur te openen voor een discussie over fundamentele onderwerpen over het onderricht van de Kerk? En dan de deur te openen voor allerlei zware misbruiken? En de deur te openen voor nieuwe pogingen om het onderricht in de toekomst te herzien?

Het is een goddelijk gebod, in dit specifiek geval, het zesde gebod over de absolute onontbindbaarheid van het sacramenteel huwelijk, een wet op goddelijke wijze ingesteld, die aan hen die zich in een staat van zware zonde bevinden, verbiedt toegang te hebben tot de H. Communie. Het is het onderricht van de H. Paulus in zijn Brief, geïnspireerd door de Heilige Geest (1 Cor. 11, 27-30). Dat kan niet het voorwerp van een stemming worden, evenals de godheid van Christus nooit onderworpen kan worden aan een stemming. Een persoon die zich nog in de banden van het sacramentele onontbindbare huwelijk bevindt, en die toch leeft in een staat van stabiel ongehuwd samenleven met een andere persoon, kan niet worden toegestaan te communiceren, wegens de goddelijke wet. Dat te zeggen, zou een openbare verklaring van de Kerk betekenen, die op rampzalige manier de ontkenning van de onontbindbaarheid van het christelijk huwelijk rechtvaardigt, waarbij zij tegelijkertijd het zesde gebod van God herroepert: "Gij zult geen overspel bedrijven." Geen enkele menselijke instelling, zelfs niet de paus of een oecumenisch Concilie, heeft gezag of bevoegdheid om, zelfs op de lichtste of meest indirecte manier, een van de tien geboden van God, of de goddelijke woorden van Christus: "Wat God heeft verenigd, mag de mens niet scheiden."

Ondanks deze overduidelijke waarheid die op constante en onveranderlijke –want niet voor wijziging vatbare – wijze door de eeuwen heen door het leergezag van de Kerk is geleerd, tot in onze dagen, bijvoorbeeld in *Familiaris consortio* van Johannes Paulus II, in de Catechismus van de katholieke Kerk en door paus Benedictus XVI, is de kwestie van de toelating tot de H. Communie van de zogenaamde “hertrouwde gescheiden katholieken” in stemming gebracht in de synode. Dit feit is op zichzelf betreurenswaardig en weerspiegelt een houding van klerikale arrogantie tegenover de goddelijke waarheid van het Woord van God. De bekoring om de goddelijke Waarheid en het goddelijk Woord in stemming te brengen past niet bij hen die, voor zover zij het Leergezag vertegenwoordigen, de plicht hebben met ijver het goddelijk onderpand door te geven, als goede en trouwe dienaars (vgl. Matt. 24, 45). Door de hertrouwde gescheiden katholieken toe te laten tot de H. Communie, stellen deze bisschoppen een nieuwe regel in, vrucht van hun eigen wil, en zij overschrijden zo het gebod van God, waarvan Christus vroeger de Farizeeërs en de schiftgeleerden beschuldigde.

Nog ernstiger is feit dat deze bisschoppen hun ontrouw aan het woord van Christus trachten te rechtvaardigen met argumenten van pastorale noodzaak, barmhartigheid en openheid voor de H. Geest. Bovendien vrezen zij niet zonder scrupule, op de gnostische manier, de werkelijke betekenis van deze woorden te bederven, terwijl zij degenen die zich tegen hen verzetten, voorstellen als starren, zwaar-op-de-hand-zijnden of traditionalisten. Tijdens de grote Ariaanse crisis van de vierde eeuw, werden de verdedigers van de godheid van de Zoon van God ook beschuldigd van onverzettelikheden en traditionalisme. De H. Athanasius is zelfs geëxcommuniceerd door paus Liberius, wat de paus rechtvaardigde door te argumenteren dat Athanasius niet in vereniging was met de Oosterse bisschoppen die voor het merendeel ketters of half ketters waren. De H. Basilius de Grote verklaarde toen: “Vandaag de dag wordt slechts één zonde streng gestraft: het aandachtig in acht nemen van de tradities van onze kerkvaders. Om deze reden worden de goeden weggestuurd en meegenomen naar de woestijn.”

In werkelijkheid zijn de bisschoppen die voor de communie voor hertrouwde gescheiden katholieken zijn, de nieuwe Farizeeërs en Schriftgeleerden. Zij trekken zich immers niets aan van het gebod van God, en omdat de ‘hertrouwde gescheidenen’ als overspeligen met lichaam en hart door blijven gaan (Matth. 15, 19), want zij zoeken slechts een uiterlijk fatsoenlijke oplossing en zij willen “fatsoenlijk” zijn in de ogen van hen die de macht hebben: de media, de publieke opinie. Maar als zij voor de rechterstoel van Christus zullen verschijnen, zullen zij zeker met een grote ontsteltenis de woorden van Christus horen: “Tot de slechten ook, richt God zich: ‘Waarom herhaalt gij steeds mijn wetten? U hebt mijn verbond in uw mond, maar u veracht de tucht en u slaat mijn woorden in de wind, achter u. Nauwelijks hebt u een dief gezien, of u wordt zijn medeplichtige, en met echtbrekers gaat u vriendschappelijk om” (Ps. 50, 16-18).

Een kardinaal die openlijk en sterk het idee van de communie voor de “hertrouwde gescheiden katholieken” heeft ondersteund, en zelfs de schandelijke verklaringen over de homoseksuele “paren” in het tussenrapport, was ontevreden over het eindrapport; hij verklaarde onbeschaamd dat “het glas halfvol

is”. Om door te gaan met de analogie heeft hij verklaard dat hij eraan wilde werken dat het, volgend jaar bij de Synode, vol is. Wij moeten sterk geloven dat God deze oneerlijken zal afhouden van ontrouw en verraad. Christus houdt onfeilbaar het roer van het schip van zijn Kerk te midden van zulk een storm. Wij geloven en wij stellen ons vertrouwen in het werkelijke hoofd van de Kerk, Onze Heer Jezus Christus, die de Waarheid is.

We beleven momenteel een toppunt van aanvallen op het gezin: een aanval vergezeld van een verschrikkelijke verwarring over mens en menselijke identiteit. Helaas verkondigen bepaalde leden van de katholieke Kerk, als zij spreken over deze onderwerpen, meningen die in tegenspraak zijn met het onderricht van Onze Heer. Hoe moeten we spreken tot personen die slachtoffers zijn van deze verwarring, om hun geloof weer te versterken en hen te helpen op de weg naar de Verlossing?

In deze buitengewoon moeilijke tijden zuivert Christus ons katholieke geloof, opdat de Kerk door deze beproeving heen, uiteindelijk meer schittert en werkelijk zout en licht wordt voor de smakeloze nieuwheidense wereld, dankzij de tegelijk eenvoudige en zuivere trouw van de gelovigen, van de kleinen van de Kerk, van de *ecclesia docta*, de onderwezen Kerk, die in onze dagen kracht zal geven aan de *ecclesia docens*, de onderrichtende Kerk, het Leergezag, zoals dat is gebeurd tijdens de grote geloofscrisis in de vierde eeuw.

[Mgr. Schneider citeert hier een lange passage uit *Les ariens du 4e siècle* van kardinaal Newman over de rol van de kleinen en de nederigen voor het behoud van het geloof. “Het tijdperk van de Kerkkleraars, vertegenwoordigd door de HH. Athanasius, Hilarius ..., Augustinus, die zonder hen gefaald zouden hebben. En toch, tijdens dit tijdperk, zijn het de gelovigen eerder dan het episcopaat, die de goddelijke traditie, toevertrouwd aan de onfeilbare Kerk, hebben verkondigd en bewaard. Gedurende dit tijdperk van intense verwarring werd het goddelijke dogma van de godheid van Onze Heer verkondigd, geëerbiedigd, onderhouden en (menselijk gesproken) meer bewaard door de *Ecclesia docta* dan door de *Ecclesia docens*.”]

We moeten de gewone katholieken aanmoedigen om trouw te blijven aan de catechismus die zij hebben geleerd, om trouw te blijven aan de duidelijke woorden van Christus in het Evangelie, om trouw te blijven aan het geloof dat hun is doorgegeven door hun ouders en hun voorouders. We moeten studiekringen organiseren en voordrachten over het onveranderlijke onderricht van de Kerk, over de kwestie van huwelijk en kuisheid, door er speciaal jongeren en gehuwde paren bij uit te nodigen. We moeten de schoonheid van een kuis leven tonen, de schoonheid van het christelijk huwelijk en van het gezin, de grote waarde van het Kruis en van de offers in onze levens. We moeten steeds meer de voorbeelden tonen van heiligen en van voorbeeldige personen die hebben getoond dat, hoewel zij dezelfde bekoringen van het vlees hebben geleden, en dezelfde vijandigheid en dezelfde spot van de kant van de heidense wereld hebben ondergaan, zij met de genade van Christus een leven geleid hebben in de kuisheid, in de schoot van een christelijk huwelijk en van het gezin. Het geloof, het zuivere en integrale katholieke en apostolische geloof zal de wereld overwinnen.

Mgr. Gadecki

We moeten groepen van jongeren met een zuiver hart stichten en bevorderen, groepen van gezinnen, van katholieke echtgenoten, die zich inzetten om trouw te blijven aan hun huwelijksbeloften. We moeten groepen organiseren die de gebroken gezinnen en de alleenstaande moeders moreel en materieel zullen helpen, groepen die door gebed en goede raad gescheiden paren bijstaan, groepen van personen die "hertrouwde gescheiden katholieken" helpen een proces van serieuze bekering in gang te zetten, door nederig hun toestand van zonde te erkennen, die het gebod van God overtreedt en de heiligheid van het sacrament van het huwelijk. We moeten groepen creëren die met beleid de personen helpen die

homoseksuele neigingen hebben, om ze de weg te laten inslaan van de christelijke bekering, die mooie en vreugdevolle weg van een kuis leven, en om hun eventueel, op delicate wijze, een psychologische hulp voor te stellen. We moeten aan onze tijdgenoten in deze nieuw heidense wereld de bevrijdende kracht van het goede nieuws van het onderricht van Christus tonen en prediken, dat het gebod van God, met inbegrip van het zesde gebod, wijsheid en schoonheid is. "De Wet van God is volmaakt, hij geeft ons nieuw leven. Al zijn verklaringen zijn vertrouwenswaardig. Aan oprechte mensen geeft hij de wijsheid. Zijn regels zijn rechtvaardig, zij vormen de vreugde van het hart, en zijn bevelen, zo helder, geven onderscheidingsvermogen." (Ps 19, 7-8)

Georges kardinaal Pell

Tijdens de Synode hebben Mgr Gadecki, aartsbisschop van Poznan, en andere eminente prelaten openlijk hun verschil van mening tot uitdrukking gebracht tegen de resultaten van de discussies die afweken van het onveranderlijke onderricht van de Kerk. Bestaat er een hoop dat te midden van deze verwarring, er een ontwaken is van leden van de clerus en van de gelovigen die tot nu toe niet wisten dat er in de schoot van de Kerk personen zijn die het onderricht van Onze Heer ondergraven?

Het strekt zeker de Poolse katholieke kerkgemeenschap, dat de voorzitter van de Bisschoppenconferentie, Zijne Excellentie, Mgr Gadecki, duidelijk en moedig de waarheid van Christus over het

huwelijk en de menselijke seksualiteit heeft verdedigd en zich zo een ware geestelijke zoon van Johannes Paulus II toonde.

Kardinaal Georges Pell heeft het seksuele programma en de zogenaamd barmhartige en pastorale steun voor de communie voor hertrouwde gescheiden katholieken dat tijdens de Synode werd geopperd, goed beschreven door te zeggen dat het slechts gaat om een punt van de ijsberg en van een Paard van Troje in de Kerk. Dat er in de schoot van de Kerk personen zijn die het onderricht van Onze Heer ondergraven, is een zichtbaar feit geworden voor de hele wereld, dankzij Internet en in het werk van sommige katholieke journalisten die niet onverschillig waren voor wat er gebeurde met het katholieke geloof dat zij beschouwden als de schat van Christus. Ik ben gelukkig geweest te zien, dat sommige katholieke journalisten en bloggers zich hebben gedragen als goede soldaten van Christus door de aandacht te vestigen op dit klerikale programma dat het onveranderlijke onderricht van Onze Heer ondergroef.

De kardinalen, bisschoppen, priesters, katholieke gezinnen en jonge katholieken moeten tot zichzelf zeggen: "Ik weiger me aan te passen aan die nieuw heidense geest van deze wereld, zelfs wanneer deze geest wordt verspreid door sommige bisschoppen en kardinalen. Ik zal hun bedrieglijke en verdorven gebruik van de heilige goddelijke barmhartigheid en van een "nieuw Pinksteren" niet aanvaarden, ik weiger wierookkorrels te werpen voor het beeld van de afgod van de gender-ideologie, voor de afgod van het hertrouwen, van het ongehuwd samenwonen. Zelfs als mijn bisschop het doet, zal ik het niet doen. Met de genade van God zal ik ervoor kiezen om liever te lijden dan verraad te plegen aan de hele waarheid van Christus over de menselijke seksualiteit en over het huwelijk."

Het zijn de belijders die de wereld zullen overwinnen, en niet de leraren, heeft Paulus VI gezegd in *Evangelii nuntiandi*. De Kerk en de wereld hebben werkelijk vastberaden en oprechte belijders nodig van de volledige waarheid van het gebod en de wil van God, van de volledige waarheid van de woorden van Christus over het huwelijk. De moderne klerikale Farizeeërs en schriftgeleerden, deze bisschoppen en deze kardinalen die wierookkorrels werpen voor de nieuw heidense afgoden van de genderideologie en van het concubinaat, zullen niemand overtuigen te geloven in Christus, of gereed zijn om hun leven te geven voor Christus. In waarheid, "veritas Domini manet in aeternum" (Ps. 116, de waarheid van de Heer blijft voor altijd), "Christus is dezelfde gisteren, heden en voor altijd" (Heb. 13, 8), en "de waarheid zal ons weer vrij maken" (Joh. 8, 32). Deze laatste zin was één van de geliefde citaten van de Bijbel van de (H.) Johannes Paulus II, de paus van het gezin. We kunnen toevoegen: de geopenbaarde en zonder verandering doorgegeven goddelijke waarheid over de menselijke seksualiteit en het huwelijk zal de echte vrijheid brengen aan de zielen, aan het inwendige en het uitwendige van de Kerk. Te midden van de crisis van de Kerk en van het slechte morele en leerstellige voorbeeld van sommige bisschoppen van zijn tijd troostte de H. Augustinus de eenvoudige gelovigen met deze woorden: "Wie wij ook zijn, wij bisschoppen, u bent in veiligheid, u die God als vader hebt en zijn Kerk als moeder" (*Contra litteras Petilianii* III, 9-10).

Synode over het gezin: de geduldige revolutie van Franciscus

Over de homoseksualiteit en de scheiding is de synode niet tot een akkoord gekomen, maar het is per slot van rekening de paus die zal beslissen. En de veranderingen die hij wil invoeren, heeft hij al in zijn hoofd of liever hij brengt ze al in praktijk. Aldus Sandro Magister.

Sandro Magister

Sandro Magister

ROME, 24 oktober 2014 – Franciscus is niet stil gebleven in de twee weken van de synode, althans. Iedere dag heeft hij, in zijn ochtendpreken in het Huis St. Martha, de fanatici van de traditie aan de kaak gesteld, zij die ondraaglijke lasten op de schouders van de menselijke wezens leggen, zij die slechts zekerheden kennen en geen twijfels, dezelfde op wie hij het gemunt had in de slottoespraak die hij

heeft uitgesproken in aanwezigheid van de synodevaders. Hij is alles behalve onpartijdig, deze paus. Hij heeft gewild dat de synode de katholieke hiërarchie beïnvloedt naar een nieuwe gewaarwording van de scheiding en de homoseksualiteit en hij is daarin geslaagd, ondanks het geringe aantal stemmen dat gunstig gezind is voor de verandering, stemmingen die plaats gehad hebben aan het eind van twee weken van vlammende discussies. In ieder geval zal hij het zijn, die, per slot van rekening, de beslissingen zal nemen, zoals hij in herinnering bracht bij die kardinalen en bisschoppen die nog enkele twijfels zouden hebben gehad over dit onderwerp. Om hun herinnering op te frissen over zijn "opperste, volledige, onmiddellijke en universele" macht, heeft hij beroep gedaan niet op de erg geraffineerde passage van de Constitutie "*Lumen gentium*", maar op de stroeve canons van de canonieke rechtscode.

Over de toegang van de gescheiden hertrouwen tot de communie is de mening van de paus al bekend. Toen hij aartsbisschop was van Buenos Aires, stond hij de "*curas villeros*", die priesters die hij naar de buitenwijken stuurde, toe de communie te geven aan iedereen, zelfs als vier van de vijf stellen niet getrouwd waren. En, sinds hij paus is, vreest hij niet, per telefoon of per brief, [gescheiden] gelovigen die getrouwd zijn in tweede huwelijken, rustig aan te moedigen, dadelijk de communie te ontvangen, zelfs zonder de voorafgaande voorwaarde van deze

"stappen van boetvaardigheid onder de verantwoordelijkheid van de diocesane bisschop" waarvan sprake is geweest tijdens de synode, en hij geeft geen enkele weigering wanneer deze gebaren ontbreken. Ook zijn absolute macht als hoofd van de Kerk gebruikt Jorge Mario Bergoglio op deze manier. En wanneer hij erop aandringt, dat het geheel van de katholieke hiërarchie hem op deze weg volgt, weet hij heel goed dat de kwestie van de toegang van de gescheiden hertrouwen tot de communie, die slechts een klein aantal aangaat, de weg opent voor een veel radicalere en veel meer mensen aangaande verandering, ten gunste van de "mogelijkheid van een tweede huwelijk", wat de ontbinding van het eerste inhoudt. Deze mogelijkheid wordt toegestaan in de orthodoxe Kerken van het Oosten en Franciscus heeft verklaard, korte tijd nadat hij tot paus gekozen was, "dat hij dit moet bestuderen" ook voor de katholieke Kerk, "in het kader van de pastorale van het huwelijk".

In de maand juli 2013 heeft de paus deze wil bekend gemaakt. Maar, tijdens *ditzelfde* interview in het vliegtuig dat hem terugbracht uit Brazilië, heeft hij ook een terrein geopend voor de homoseksualiteit, met zijn gedenkwaardige "*wie ben ik om te oordelen?*". Een formule die algemeen is uitgelegd als het absolveren van daden die sinds altijd werden veroordeeld door de Kerk, maar die het nu niet meer zijn, als zij worden bedreven door iemand die "de Heer zoekt met goede wil".

De Synode: kroniek van een goed georkestreerde constructie

In een interview, op 18 oktober 2014 verschenen op de Amerikaanse site BuzzFeed, heeft Raymond Leo kardinaal Burke, prefect van het Tribunaal van de Apostolische Signatuur, de stilte van Franciscus tijdens de synode aan de kaak gesteld, de paus heeft "veel kwaad" gedaan door niet "openlijk zijn standpunt" te laten kennen over de heftig bediscussieerde onderwerpen. Twee dagen eerder, op 16 oktober, had Robert kardinaal Sarah, voorzitter van de Pauselijke Raad Cor Unum, op de site Catholic News Agency verklaard, dat het tussentijds rapport van 13 oktober de discussies van de synodevaders slechts "gedeeltelijk" weergaf. "Wil iemand de Kerk destabiliseren en haar onderricht ondermijnen?", heeft hij zich afgevraagd, waarbij hij zijn verrassing schetste over de publicatie van een document dat nog bewerkt had moeten worden. En tenslotte: "We moeten bidden voor deze herders die de schapen van de Heer overlaten aan de wolven van een geseculariseerde en decadente maatschappij, ver van God en van de natuur".

Op 17 oktober stelde de vaticaankenner Sando Magister op zijn site *chiesa.espressonline*, onder de titel: *De ware geschiedenis van deze synode, de regisseur, de uitvoerders, de assistenten*, een verrassende parallel vast tussen de manoeuvres van de progressieve kardinalen tijdens het Tweede Vaticaans Concilie en die welke gebruikt zijn in de loop van deze synode. Ziehier de lange fragmenten van deze helderziende analyse.

"(...) Noch de openingen in de richting van een toestemming om te communiceren, die zou zijn verleend aan de gescheiden katholieken die burgerlijk hertrouwd zijn – en dus de acceptatie door de Kerk van deze tweede huwelijken – noch de indrukwekkende verandering van paradigma over de homoseksualiteit, die is ingevoerd in de *Relatio post disceptationem* (Tussentijds rapport van 13 oktober) zouden mogelijk geweest zijn zonder een reeks stappen die handig berekend werden door hen die de controle over de procedures hadden en hebben.

"Om het te begrijpen, volstaat het de etappes die tot dit resultaat geleid hebben, te doorlopen, zelfs al is de voorlopige con-

clusie van de synode – zoals we zullen zien – niet in overeenstemming geweest met de verwachtingen van haar regisseurs.

"De eerste akte heeft als voornaamste acteur paus Franciscus in persoon. Op 28 juli 2013, tijdens de persconferentie die hij gaf aan boord van het vliegtuig (zie DIC1 nr. 280 van 09/08/13, *Brazilië: de Wereldjongerendagen, 22-29 juli 2013* en DIC1 nr. 282 van 04/10/13, *De wijze van bestuur van paus Franciscus*) dat hem terugbrengt naar Rome na zijn reis naar Brazilië, vuurt hij twee signalen af die op de publieke opinie een zeer sterke, zeer blijvende impact hebben. Het eerste van deze signalen betreft de manier van zich gedragen tegenover homoseksuelen: "Als iemand gay is en de Heer zoekt met goede wil, wie ben ik om hem te oordelen?"

"De tweede betreft de acceptatie van tweede huwelijken [van gescheidenen]: 'Tussen haakjes: de orthodoxen volgen de theologie van de economie, zoals zij het noemen, en zij geven een tweede mogelijkheid [van huwelijk], zij staan het toe. Maar ik geloof dat we dit probleem – ik sluit de haakjes – moeten bestuderen in het kader van de pastorale van het huwelijk'.

Er wordt vervolgens, in de maand oktober 2013, een synode bijeen geroepen (zie DIC1 nr. 284 van 08/11/13, *Vorbereiding van de buitengewone Synode over het gezin*) gewijd aan het gezin. Dit zal de eerste zijn van een serie van twee synodes verdeeld over een jaar, die over deze zelfde kwestie zullen gaan, waarbij de beslissingen pas genomen worden aan het eind van de tweede. Op de post van secretaris-generaal van deze soort permanente en verlengde synode benoemt de paus een heel nieuwe kardinaal, Lorenzo Baldisseri, die verstoken is van elke ervaring met de materie, maar die hem dicht nabij staat. Voor de gelegenheid zet hij naast Baldisseri, als speciale secretaris, de bisschop en theoloog Bruno Forte. Deze is al bekend als een van de voornaamste vertegenwoordigers van de theologische en pastorale lijn die kardinaal Jezuiet Carlo Maria Martini als boegbeeld heeft gehad (zie DIC1 nr. 284 van 08/11/13, *Persoverzicht: Romeinse woelingen*) en als grote tegenstanders eerst Johannes Paulus II en vervolgens Benedictus XVI had: een lijn waarvan de aanhangers zich openlijk verklaren voor een verandering van het onderricht van de Kerk in het seksuele domein.

"De proclamatie van de synode wordt gecompleteerd door het zenden van een vragenlijst (zie DIC1 nr. 284 van 08/11/13, *Vorbereiding van de buitengewone Synode over het gezin*) overal in de wereld, die specifieke vragen bevat over thema's die het meest onderwerp van discussie zijn, onder welke het uitdelen van de communie aan de [gescheiden] hertrouwd en de homoseksuele stellen. Het is vooral vanwege deze vragenlijst – waarvan de antwoorden door bepaalde Duitse bisdommen opzettelijk later gepubliceerd zullen worden (zie DIC1 nr. 290 van 14/02/14, *Zwitserland en Duitsland: De antwoorden op de vragenlijst over het gezin*) – dat in de publieke opinie de gedachte is geboren, dat het gaat over vragen die beschouwd kunnen worden als reeds "open" niet alleen in theorie, maar ook in praktijk.

“Wij kunnen een manifestatie van deze vlucht vooruit vinden, bijvoorbeeld, in het bisdom van Fribourg-in-Brisgau, in Duitsland, waarvan de aartsbisschop, Robert Zollitsch, ook voorzitter is (dus, n.v.d.r.) van de Bisschoppenconferentie van Duitsland. In een document (zie DICI nr. 284 van 08/11/13, *Vorbereitung van de buitengewone Synode over het gezin*) dat voortvloeit uit één van zijn pastorale diensten, moedigt deze de toegang van hertrouwd gescheiden katholieken tot de communie aan, op de eenvoudige basis van een “gewetensbeslissing”.

“Vanuit Rome reageert de prefect van de Congregatie voor de Geloofsleer, Gerhard L. kardinaal Müller, op 23 oktober 2013, door opnieuw in de *Osservatore Romano* een mededeling te publiceren (zie DICI nr. 285 van 22/11/13, *De rechtbank van de Apostolische Signatuur, verdediging van de huwelijksband*) die hij eerder heeft geredigeerd en die vier maanden tevoren in Duitsland gepubliceerd is, waarin hij dit verbod om te communiceren verklaart en uitlegt. Maar dit appel dat hij richt tot het bisdom Fribourg, opdat dit diens document terugtrekt, geeft geen enkel resultaat. In tegendeel juist, Reinhard kardinaal Marx (zie DICI nr. 293 van 14/03/14, *Duitsland: Volgens kardinaal Marx is de communie voor de hertrouwd gescheiden katholieken een ‘denkbare weg’*) of, om terug te komen op de grofste termen, de kardinaal van Honduras, Oscar Rodríguez Maradiaga (zie DICI nr. 291 van 28/02/14, 2013-2014: *De beweging wordt versneld als het einde nadert, -*), bekritisieren Müller, aan wie ze zijn “pretentie” verwijten, de discussie over dit onderwerp in te korten. Marx en Maradiaga maken beiden deel uit van de raad van de acht kardinalen aan wie paus Franciscus heeft gevraagd, hem te helpen bij het bestuur van de Wereldkerk. De paus komt niet tussenbeide om zijn steun aan Müller te betuigen.

“Op 20 en 21 februari 2014 komen de kardinalen in Rome bijeen in Consistorie. Paus Franciscus vraagt hun te debatteren over de gezinnen en hij belast met de openingstoespraak (zie DICI nr. 292 van 14/03/13, *Verwarring in stand gehouden over de situatie van de hertrouwd gescheiden katholieken*) kardinaal Kasper. Deze is al in het begin van de jaren ‘90 de strijdlustige voorvechter van overtreding van het verbod om te communiceren dat de [gescheiden] hertrouwd treft, maar hij is in die tijd bestreden door Johannes Paulus II en door Jozef Ratzinger. Tijdens dit Consistorie, die zich afspeelt met gesloten deuren, herneemt Kasper zijn stellingnames volledig. Talrijke kardinalen verzetten zich tegen hem, maar Franciscus begunstigt hem met zeer grote complimenten. Vervolgens zal Kasper verklaren dat hij zijn voorstellen heeft uitgewerkt “in overeenstemming” met de paus.

“Overigens heeft Kasper van de paus het privilege gekregen om de stilte te verbreken over wat hij heeft gezegd tijdens het Consistorie, in tegenstelling tot alle andere kardinalen. Wanneer, op 1 maart, zijn toespraak bij verrassing wordt gepubliceerd in het Italiaanse dagblad *Il Foglio*, is deze zelfde toespraak, feitelijk, al onderweg naar de drukker van de edities Queriniana. De respons op de publicatie is enorm. In het begin van de lente programmeert de Congregatie voor de Geloofsleer, met het doel een tegenwicht te vormen voor de impact van de voorstellen van Kasper, in de *Osservatore Romano*, de publicatie van een betoog van tegengestelde oriëntatie, dat geredigeerd is door een vooraanstaande kardinaal. Maar de publicatie van deze tekst stuit op het veto van de paus.

Bruno Forte

“Maar de voorstellen van Kasper vormen het voorwerp van strenge en geargumenteerde kritieken die afkomstig zijn van een groot aantal kardinalen die herhaaldelijk tussenbeide komen in verscheidene persorganen. Aan de vooravond van de synode publiceerden vijf van deze kardinalen (zie DICI nr. 301 van 26/09/14, *Het verbazende antwoord van kardinaal Kasper op de kritieken van vijf kardinalen, blz. 2 en Blijven in de waarheid van Christus – Uittrekkingen, blz. 9*) opnieuw, in een boek, hun vorige betogen, en zij vermelden, als aanvulling van informatie, essays die geredigeerd zijn door andere onderzoekers en door een hoge leider van de Curie, jezuiet en aartsbisschop, goed kenner van de praktijk van de Oosterse Kerken op het gebied van huwelijk. Kasper betreurt, met een brede instemming van de pers, de publicatie van dit werk dat hij presenteert als een affront, dat beoogt de paus te raken.

“Op 5 oktober is het de opening van de synode. In tegenstelling tot wat er in het verleden was gedaan, zijn de betogen in de vergaderzaal niet openbaar gemaakt (zie DICI nr. 302 van 10/10/14, *Verskillende indrukken bij de opening van de Synode over het gezin*). Kardinaal Müller protesteert tegen deze vorm van censuur. Maar hij krijgt geen gelijk. Wat een extra demonstratie is, zal hij zeggen, van het feit dat “ik geen deel uitmaak van de regisseursclub”. De operationele directie van de synode wordt samengesteld uit de secretaris-generaal, Baldisseri, en de speciale secretaris, Forte, aan wie de paus hem toevoegt, die hij persoonlijk heeft gekozen, die zich bezighouden met het opstellen van de boodschap en de *Relatio* aan het eind van de synode. Zij behoren allen tot de “partij” van de verandering en aan hun hoofd bevindt zich de vertrouwenspersoon en “ghost-writer” van de paus, Victor Manuel Fernández, aartsbisschop en rector van de Katholieke universiteit van Buenos Aires.

“Het feit dat deze club werkelijk de encensering van de synode verzekert, is op maandag 13 oktober op een spectaculaire manier duidelijk geworden. Op die dag is de gedelegeerde kardinaal die formeel was voorgesteld als de schrijver van de *Relatio post disceptationem*, de Hongaar Péter Erdő, in aanwezigheid

van meer dan tweehonderd journalisten uit de hele wereld, ondervraagd over de paragrafen die betrekking hebben op de homoseksualiteit. Hij heeft geweigerd te antwoorden en hij heeft het woord gelaten aan Forte door te verklaren: 'Hij die deze passage heeft geschreven, hij moet weten wat hij moet zeggen.' Toen de journalisten hem vroegen om duidelijk aan te geven of de paragrafen over de homoseksualiteit uitgelegd konden worden als een radicale verandering in het onderricht van de Kerk over dit onderwerp, heeft kardinaal Erdö geantwoord: 'Zeker!', waardoor hij zijn onenigheid op dit punt ook aangaf.

'Deze paragrafen geven niet een oriëntatie weer, die was uitgedrukt in de vergaderzaal door een belangrijk aantal synodevaders – zoals gedacht zou kunnen worden dat dit het geval zou zijn bij het lezen van de *Relatio* – maar wat er gezegd is door hoogstens twee vaders, op bijna tweehonderd, en in het bijzonder door de jezuïet Antonio Spadaro, directeur van *La Civiltà Cattolica*, door paus Franciscus persoonlijk benoemd tot lid van de synode.

"Op zaterdag 14 oktober heeft de Zuid-Afrikaanse Wilfrid kardinaal Napier, op een persconferentie, in zeer strenge woorden het effect van het machtsmisbruik aan de kaak gesteld, dat Forte heeft begaan door in de *Relatio* deze explosieve paragrafen op te nemen. Deze hebben, heeft hij verklaard, de Kerk in een 'onherstelbare' positie geplaatst, zonder uitweg. Omdat, voortaan, 'de boodschap van start is gegaan: dit is wat de synode zegt, dit is wat de Kerk zegt. Op dit niveau is er geen correctie meer die standhoudt, alles wat wij kunnen doen is, proberen de schade te beperken.

"In de tien taalgebieden waarin de vaders de discussie voortzetten, vormt de *Relatio* in werkelijkheid het voorwerp van een ware slachting. (...) Bij het hervatten van de werken in de zaal, op donderdag 16 oktober, kondigt secretaris-generaal Baldisseri, naast wie de paus zit, aan dat de rapporten die geschreven zijn door de tien groepen, niet openbaar gemaakt zullen worden. Explosie van protesten. Het is de Australische George kardinaal Pell, in uiterlijk en in temperament een rugbyman, die met de grootste onverzettelikheden eist dat de teksten gepubliceerd zullen worden. Baldisseri geeft toe. Dezelfde dag ziet paus Franciscus zich gedwongen de groep die belast is met de redactie van het eindrapport aan te vullen, door er de aartsbischop van Melbourne, Denis J. Hart en vooral de strijdlustige Zuid-Afrikaanse kardinaal Napier in te halen.

"Deze laatste had evenwel juist gezien. (...) Het effect nagejaagd door de regisseurs is grotendeels bereikt. Wat betreft de homoseksualiteit alsook het gesprek over de scheiding en de tweede huwelijken, heeft de nieuwe hervormingstaal die in ieder geval in omloop is gebracht in het wereldnetwerk van de media, meer waarde dan het succes dat werkelijk is verkregen bij de synodevaders door de voorstellen van Kasper of van Sparado.

En tot slot Sandro Magister: "De strijd zal lang kunnen duren. Maar paus Franciscus is geduldig. In *Evangelii gaudium* heeft hij geschreven dat 'de tijd boven de ruimte gaat.'"

(Bronnen: Apic/Imedia/ chiesa.espressonline – Vertaald uit het Italiaans door Charles de Pechpeyrou – DICI nr. 303 van 24/10/14)

Synode over het gezin: een leerstellige revolutie onder een pastoraal masker

Op maandag 13 oktober 2014 heeft de algemene rapporteur van de buitengewone Synode over het gezin, kardinaal Peter Erdö, primaat van Hongarije, het tussentijds rapport openbaar gemaakt, dat een idee geeft van de oriëntatie van de debatten die sinds een week, en nog een week lang, met gesloten deuren gehouden werden. Wat op het eerste gezicht treft is, dat in dit rapport de schandelijke voorstellen terug te vinden zijn, die door de progressieve kardinaal Walter Kasper bijna een maand geleden, op 18 september, gedaan zijn in een interview met de journalist Andrea Tornielli. Alsof alles al afgesproken was...

Oordeelt u zelf

- Kardinaal Kasper, op 18 september: "De leer van de Kerk is geen gesloten systeem: het Tweede Vaticaans Concilie leert dat er een ontwikkeling is in de betekenis van een mogelijk grondig onderzoek. Ik vraag me af of een grondig onderzoek dat gelijk is aan wat gebeurd is in de ecclesiologie in dit geval mogelijk is (van burgerlijk hertrouwde gescheiden katholieken, n.v.d.r.): hoewel de katholieke Kerk de ware Kerk van Christus is, zijn er ook elementen van kerkelijkheid buiten de institutionele grenzen van de katholieke Kerk. Zouden we in bepaalde gevallen ook in een burgerlijk huwelijk geen elementen van het sacramentele

huwelijk kunnen erkennen? Bijvoorbeeld, de definitieve verbintenis, de liefde en de wederzijdse zorg, het christelijk leven, de openbare verbintenis die er niet is in de feitelijke huwelijken?"

- Kardinaal Erdö, op 13 oktober: "Een duidelijke hermeneutische sleutel komt voort uit de leer van het Tweede Vaticaans Concilie, die, als het verklaart dat 'de enige Kerk van Christus bestaat in de katholieke Kerk', ook erkent dat heel wat van de talrijke elementen van heiliging en van waarheid zich buiten haar kring bevinden, elementen die door de gave van God specifiek behoren tot de Kerk van Christus, uit zichzelf voeren tot de katholieke eenheid. (Lumen gentium 8). In dit perspectief moeten allereerst de waarde en de kenmerkende samenhang van het natuurlijke huwelijk opnieuw bevestigd worden. Sommigen vragen zich af of het mogelijk is dat de sacramentele volheid van het huwelijk niet de mogelijkheid uitsluit om ook positieve elementen te erkennen in de onvolmaakte vormen die zich bevinden buiten deze huwelijksrealiteit, maar in alle gevallen hieraan geordend worden. De leer over de graden van gemeenschap, geformuleerd door het Tweede Vaticaans Concilie, moedigt de visie aan van een uitgesproken manier van deelnemen aan het "Mysterium Ecclesiae" door

de gedoopten. In ditzelfde perspectief, dat wij inclusief zullen kunnen noemen, opent het Concilie ook de horizon waarin de positieve elementen gewaardeerd worden, die er tegenwoordig zijn in de andere godsdiensten (vgl. "Nostra Aetate", 2) en culturen, ondanks hun grenzen en hun tekorten (vgl. "Redemptoris Missio", 55). "(Rapport Carl Erdö, nr. 17-19)

...In een interview, op 3 oktober verleend aan DIC1, had Mgr. Bernard Fellay, Algemeen Overste van de Priesterbroederschap St. Pius X, de drogredenen van kardinaal Kasper ontrafeld: "Hij stelt een pastorale toepassing op het huwelijk voor van de nieuwe principes die over de Kerk op het Tweede Vaticaans Concilie zijn geformuleerd in naam van het oecumenisme: er zijn elementen van kerkelijkheid buiten de Kerk. Hij gaat logischerwijze van het kerkelijke oecumenisme naar het huwelijkse oecumenisme: er zouden zo, volgens hem, elementen van het christelijk huwelijk zijn buiten het sacrament. – Om de zaken concreet te zien, vraag dus aan echtgenoten wat zij denken van een 'oecumenische' huwelijkstrouw of van een trouw in de verscheidenheid!"

...In "Il Foglio" van 15 maart 2014 had kardinaal Carlo Caffarra, aartsbisschop van Bologna, met krachtige woorden geantwoord op de voorstellen van kardinaal Kasper over de communie, gegeven aan hertrouwde gescheiden katholieken, tijdens het voorafgaande Consistorie van 20 februari: "Er zou (zo) een gebruik van de menselijke seksualiteit buiten het huwelijk zijn, dat de Kerk als legitiem zou beschouwen. Maar dat haalt de pijler neer van de leer van de Kerk over de seksualiteit. Op dit punt zouden we ons kunnen afvragen: waarom keuren we het ongehuwd samenleven niet goed? En waarom geen verhoudingen tussen homoseksuelen?"

...Het rapport van kardinaal Erdö opent zogenaamd "pastorale" perspectieven in deze dubbele richting: "Een nieuwe gevoe-

ligheid van de pastoraal van vandaag bestaat erin de positieve realiteit van burgerlijke huwelijken te begrijpen en, rekening houdend met verschillen, van buitenechtelijke samenlevingen.. (...) Ook in deze verbintenissen (feitelijke verbintenissen n.v.d.r.) kunnen we authentieke gezinswaarden zien, of tenminste het verlangen hiernaar. De pastorale begeleiding moet altijd beginnen met positieve aspecten. (...) De homoseksuele personen hebben gaven en kwaliteiten te bieden aan de christelijke gemeenschap: zijn wij in staat om deze personen te ontvangen door hun een ruimte van broederschap in onze gemeenschappen te garanderen? Dikwijls wensen zij een Kerk te ontmoeten die een gastvrij huis is. Kunnen onze gemeenschappen dat zijn door hun seksuele oriëntatie te accepteren en te waarderen, zonder de katholieke leer over het gezin en het huwelijk in opspraak te brengen?" (Rapport Carlo Erdö, nr. 36, nr. 38, nr. 50)

...Deze voorstellen - die alleen "pastoraal" beweren te zijn, zonder enig leerstellig gevolg, zoals tijdens het Tweede Vaticaans Concilie -, worden deze week besproken door de leden van de buitengewone Synode en in alle bisdommen gedurende het jaar 2014-2015, voor de bijeenkomst van de gewone Synode in oktober 2015. Maar van nu af aan kunnen we, volgens de kardinalen Kasper en Erdö, verklaren dat, zoals Vaticanum II met zijn begrip van meer of minder volkomen vereniging het oecumenisme heeft ingevoerd, de Synode gebruikt wordt om het oecumenisch huwelijk voor te stellen met een begrip van aanpasbare onontbindbaarheid, dat wil zeggen meer of minder oplosbaar in de "pastoraal". Door veelvuldige pastorale openingen zijn er substantiële veranderingen ingevoerd in de Kerk, en is de leer beïnvloed. Dat is gebeurd tijdens en na het Concilie, en wij protesteren tegen dezelfde strategie die vandaag gebruikt wordt tegen de huwelijksmoraal."

Bron: FSSPX/MG – DIC1 van 14/10/14)

Interview van Mgr. Fellay in Lourdes

Op maandag 27 oktober, aan het eind van de bedevaart naar Lourdes, heeft Mgr. Bernard Fellay, Algemeen Overste van de Priesterbroederschap St. Pius X, een interview gegeven aan La Porte Latine (LPL). De spreekstijl is gehandhaafd.

Dag, Monseigneur. Bedankt, dat u wilt antwoorden op de vragen van La Porte Latine voor de gelovigen van Frankrijk die niet hebben kunnen deelnemen aan deze prachtige bedevaart. Hoe kunt u deze bedevaart afsluiten?

Inderdaad, het woord prachtig is het woord dat wij moeten gebruiken. Een zeer, zeer, zeer mooie bedevaart met een perfect samentreffen: de hulp van het centrum, de organisatie van de bedevaart, die ons alles wat wij nodig hadden ter beschikking heeft gesteld. God die ervoor gezorgd heeft om ons absoluut prachtig weer te geven, met prachtige late herfstdagen die de meest serene mogelijke ceremonies mogelijk hebben gemaakt... Ik geloof dat het ook het woord is, dat ik zou gebruiken: de sereniteit, het was heel kalm en heel mooi. Ik denk dat de zielen zich hebben kunnen verheffen tot God, zich verenigen met God, de H. Maagd bedanken, haar smeken om alle genaden die zij nodig hebben, die *wij* nodig hebben. Werkelijk een mooie bedevaart van dankzegging.

We hebben verschillende toewijdingen gehad tijdens deze bedevaart. Kunt u ons erover meer zeggen, omdat dat ook alle gelovigen van de Priesterbroederschap aangaat?

In werkelijkheid waren het hernieuwingen. Ik denk niet, dat er direct een toewijding is geweest, behalve misschien die van vandaag, die eerder een smeekgebed was tot de H. Pius X, maar dat is natuurlijk onze patroon, en alles is al in zijn handen. De hernieuwing van de toewijding aan het Onbevleete Hart van Maria, van de Priesterbroederschap, van het district van Frankrijk. Dat is die welke overeenkomt met Fatima, omdat Lourdes een verschijningsplaats is van de H. Maagd, omdat de boodschappen in wezen dezelfde zijn, dat wil zeggen dit steeds terugkomen op en heel diepe en heel innige devotie tot de H. Maagd, tot het Onbevleete Hart. Hier is dat de Onbevleete, in Fatima is dat het Onbevleete en Smartvolle Hart, wij hervinden ons erin, het is dezelfde H. Maagd. Dus is het een belangrijke toewijding voor ons, want de Hemel wijst ons duidelijk de middelen aan om bescherming en hulp te vinden in de moeilijke tijden waar wij door heengaan, zeker is het Onbevleete Hart het middel dat door God, door de hemel wordt aangegeven. Ook tot het H. Hart, verbonden aan Christus Koning. We doen dat van harte, en dat is ons heel dierbaar.

Dat herinnert me er overigens aan, dat Mgr. Lefebvre een uiterst verhelderende uitspraak heeft gehouden over de strijd en over de huidige problemen in de Kerk; hij verbond ze aan Christus Koning. Hij zei: "Het is omdat de prelaten, onze prelaten, de leiders van de Kerk, niet meer de zorg, de bezorgdheid voor het koninkrijk, om de heerschappij van Onze Heer Jezus Christus hebben, dat de dingen slecht gaan.", En hij ging zelfs zover te zeggen, dat wij hen niet kunnen volgen. En dat is waar, het is een taal die tegenwoordig niet meer begrepen wordt, helemaal niet begrepen. Dat is, geloof ik, een van de grootste ongelukken, het is een soort van weer theoretiseren over het koningschap

van Onze Heer Jezus Christus, waarvan de praktische toepassing niet meer populair is... eventueel, voor de enkelingen... maar voor de maatschappij om te erkennen dat de samenlevingen, de landen, de naties toebehoren aan Onze Heer wordt, heel eenvoudig, vandaag beschouwd als een idee van de planeet Mars, en dat nog wel in de Kerk. Dat is een diepe tragedie, omdat het dezelfde Heer van de Naties is, die onze Verlosser is, het is dezelfde die staat aan het hoofd van de naties en het hoofd van de Kerk, die de Verlosser is, de enige door wie wij gered kunnen worden. Een deel wegnemen – dit deel waarin zich het menselijk leven afspeelt, dat wil zeggen deze wereld, waarin wij een ziel en een lichaam hebben – dat is zeer ernstig, dat is in feite wat de vijanden van de Kerk hebben gewild, dat is deze scepter roven van Onze Heer. Deze strijd is opgegeven, wij hebben het in navolging van Mgr. Lefebvre altijd begrepen als iets zeer, zeer ernstigs, en wij zijn er heel zeker van dat wij gelijk hebben. Dus, deze toewijding, gevraagd door Pius XI, hernieuwen, dat is een heel belangrijke waarde; dat is een verklaring naar de Hemel door te zeggen: velen hebben u de rug toegekeerd, wij niet! Wij willen met u zijn.

En deze laatste smeekbede tot de H. Pius X, van vandaag?

De H. Pius X is onze patroon. Dus we vragen hem echt om ons te bewaren, ons te beschermen, om vanuit de hoge hemel een goed woordje te doen voor dit werk dat zich onder zijn patronaat heeft gesteld, dat zijn voorbeeld wil volgen, dat wil profiteren van zijn tussenkomst. Wij kunnen zeggen wat we willen, maar de H. Pius X, dat is echt een grote *heilige paus*. Hij is heiligverklaard uit naam van zijn priesterschap. Natuurlijk, zoals wij zeggen, is de paus het summum van het priesterschap – Opperpriester – en dat is ook een heel programma. We moeten ons goed herinneren aan ons voorbeeld, dat is hij, dat is de H. Pius X.

Enkele actuele kwesties houden de katholieken bezig, en meer speciaal van de gelovigen van de Priesterbroederschap. De eerste betreft de christenen van het Oosten die momenteel vermoord worden. Wat is uw mening over hetgeen er gebeurt?

Allereerst is dat een enorm medelijden, maar ook, ongetwijfeld, zoals wij nu in deze landen de uiterst agressieve vorm van Islam vinden, er was een bepaalde orde gevestigd die compleet verstoord is, en dat is recent. Tot dan toe leefden de christenen in deze landen met alle eer en respect die hun toekwam, wij kunnen zeggen vanaf het begin. Toen de Islam daar gekomen is, onder Mohammed, zijn zij niet zo barbaars geweest als tegenwoordig; dat is ook een teken van de tijden. Dat zou de mensen moeten doen nadenken, maar wij hebben de indruk dat er geen bezinning hierop is. Deze vervolging wordt onder een soort extremisme geplaatst en dat is dan alles. Het is ernstig, het is werkelijk zeer, zeer ernstig, wat daar gebeurt. Nogmaals,

als de heerschappij van Onze Heer niet meer gewild, wel, dan ondergaan we de gevolgen ervan: we hebben ze voor ons.

De media spreken veel over de synode van de katholieke Kerk. Wat moeten wij ervan onthouden? Wat moeten wij ervan verwachten?

Er is niets van te verwachten. Wij moeten niets verwachten, de richting ervan is gegeven. Zij is duidelijk. We moeten het eenvoudigweg zeggen, zij is helder. Het is duidelijk dat bepaalde prelaten willen komen tot het alledaags maken van de situatie van personen die leven in overspel, werkelijk in een toestand van zonde. Zij willen dat alledaags maken, en dat is zeer, zeer, zeer ernstig. Wie de moraal wil veranderen, verandert de geboden van God. Wat daar is gewaagd, is om gedurende twee weken de vrije loop geven aan 'meningen', daar waar er geen plaats is voor 'meningen'. God heeft gesproken. Er is het "Amen". Wij moeten natuurlijk erover nadenken hoe wij deze mensen kunnen helpen, daaraan moeten wij altijd denken. Maar wij helpen hen zeker niet door hun te zeggen dat er een open deur is waar hij niet is. De deur die bepaalde prelaten willen openen, is een deur naar de hel! Deze prelaten hebben de sleutelmacht hebben, dat wil zeggen om de deuren van de Hemel te openen. Het is niet te bedenken! Het is om te huilen! Het is om te huilen! En zoals ik u heb gezegd, de richting is gegeven. Het is waar dat deze synode niet geacht wordt te beslissen, hij werd geacht een eerste stap te zijn, maar de eerste stappen hebben de richting niet gemarkeerd, de richting was gegeven, en het is niet moeilijk te raden wat er bij de volgende synode zal gebeuren. Ten minste, dat er geen veel sterker reactie zal zijn dan die welke vandaag bestaat, en jammer genoeg, denk ik dat zij er niet zal zijn. Zij zal er helaas niet zijn!

Wat moeten wij denken over de zaligverklaring van Paulus VI?

Die is, heel eenvoudig, niet serieus. Wij concluderen eruit dat iedereen heilig kan worden, vooral als men pro-Vaticanium II is! Iedereen te maken heeft met Vaticanum II is nu heilig, zaligverklaard, heiligverklaard. Nogmaals, de heiligheid wordt daar een alledaags artikel. Dat is niet serieus meer, het is niet serieus! Dat doet pijn, dat raakt ons diep. De godsdienst wordt hierdoor belachelijk. Een heilige moet schitteren door deugden, heldhaftige deugden, een heilige moet een voorbeeld zijn om na te volgen. En het is niet serieus, wat daar gebeurt, het is droevig om te zeggen.

We zullen eindigen met de woorden die de pers heeft gehaald uit uw preek van gisteren. "Wees niet bang!". Voor de gelovigen die niet deelnamen aan deze Mis, zeg ons wat zij eruit moeten halen?

Wij moeten moet goed begrijpen wat ik heb gezegd. Ik heb niet eenvoudigweg zonder meer gezegd "wees niet bang". Ik heb gezegd dat er deze, menselijk gesproken, ernstige redenen waren om angst te hebben, en van alle kanten, maar dat wij op deze menselijke angst moeten beantwoorden met een bovennatuurlijke blik, door naar Onze Heer te luisteren die zich rekenschap ervan geeft dat de apostelen al angst hadden, deze angst is niet van vandaag. Sinds de apostelen bestaat deze

angst. Het is één van de machtigste middelen van de vijanden van de Kerk, speciaal van de duivel, om de apostolische actie van de Kerk te verlammen. Hij probeert bang te maken, schrik aan te jagen. Wij moeten deze angst overwinnen, maar niet door menselijke middelen te zoeken. De beproeving van de mensen, dat is dat zij zich laten afschrikken door wat een realiteit is voor ons, of dat zij zich wijs maken dat de problemen vanuit zichzelf oplossen. Van twee kanten, het ware antwoord is het antwoord van Onze Heer als Hij zegt "wees niet bang", dat is omdat wij hulp bij hem moeten zoeken. "Adjutorium nostrum in Nomine Domini", onze hulp, Hij is in de Naam van de Heer. Wij moeten een blik richten op God. En in zulk een crisis als deze is het trouwens het enige wat ons overblijft. Van de kant van de mensen is het uit, is het zonder hoop. De toestand van de Kerk is een onbeschrijfelijke catastrofe. Er is dus werkelijk reden om bang te zijn. Maar we hebben niet het recht om ons te laten verlammen, we moeten vooruitgaan, we moeten vertrekken naar de herovering, en dat gebeurt slechts in de Naam van de Heer. Deze blik en dit zoeken naar de hulp die beloofd is door God. God die aan de apostelen gevraagd heeft om de wereld in te gaan, hij heeft hun moeten zeggen: "wees niet bang", maar hij heeft ook gezegd "reken op Mij. Ik zal met u zijn alle dagen". Dat is de ware boodschap, het is "wees niet bang".

Bron: DIC1 nr. 304 van 7/11/14

Retraite met de H. Johannes – De litanie- en van het Mensgeworden Woord (4)

P. Jean Dominique o.p.

Mijn vlees is een voedsel

Tijdens de lange predicaties van Jezus tot het joodse volk gebeurde er iets, wat een grote sensatie teweegbracht onder zijn toehoorders, dat was de eerste broodvermenigvuldiging en de toespraak die erop volgde (Joh. 6). We weten dat, in tegenstelling tot de andere evangelisten en van de H. Paulus zelf, de H. Johannes geen enkel verhaal van het Laatste Avondmaal van Witte Donderdag gaf. Maar hij was wel de enige om deze lange predicatie te vermelden, waarin Jezus de grote gave van de Eucharistie openbaarde. De "leerling die Jezus beminde" oordeelde het niet nodig de geschiedenis te herhalen van de instelling van de Mis, die al verteld was door zoveel gemachtigde getuigen en die geschreven stond in de heilige geheimen van de liturgie, maar het kwam hem toe de blik van de gelovigen te dompelen in deze grote gave van God aan zijn Kerk.

De gelegenheid van deze toespraak was de broodvermenigvuldiging, op de berg die uitsteekt over het meer van Tiberias. Een menigte van ongeveer vijftuizend personen had Jezus gevolgd. Toen Deze hun nood zag, voedde Hij hen uitgaande van vijf gerstebroden en twee vissen. De volgende morgen voegde de menigte zich bij Hem in Kafarnaüm om Hem te horen. Toen openbaarde Onze Heer het grote geheim van de Eucharistie.

Deze toespraak over het brood van het leven is op een bewonderenswaardige manier samengesteld. De Meester neemt als uitgangspunt wat Zijn toehoorders heeft geraakt, het stoffelijk voedsel dat zij de vorige dag wonderbaarlijk hebben ontvangen, om steeds verder, als via concentrische cirkels, het diepe geheim van de H. Mis te bereiken.

Het brood neergedaald uit de hemel (v. 26-33)

"Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u, u zoekt me, niet omdat u wonderen hebt gezien, maar omdat u van de broden gegeten en u verzadigd hebt. Arbeid niet voor de spijs die vergaat,

maar voor de spijs die blijft tot in het eeuwig leven en die de Menszoon u zal geven". (v. 16-27).

Onze Heer richt meteen al de blik van de menigte naar een spijs van een heel speciale soort, naar een brood die hun zielen zal moeten voeden en dat Hijzelf hun zal geven. Deze inleiding bevat twee gedachten. Enerzijds is het brood waarom het hier gaat van bovennatuurlijke soort. Het zal de ziel niet alleen op aarde, maar ook in het eeuwige leven, voeden. Anderzijds zal dit brood niet gemaakt worden met de hand van een mens, het zal van boven komen, het is een brood dat uit de hemel neerdaalt.

Om het eerste aspect van deze eerste openbaring te benadrukken, roept Jezus de Joden op tot het bovennatuurlijke geloof. Omdat Hij hun heeft gevraagd te "werken", ondervragen zij Hem: "Wat moeten we doen om de werken van God te verrichten?" (v. 28), om welk werk gaat het? Welke dingen behagen aan God? Het antwoord is onverwacht: "Het werk dat God verwacht is, dat u gelooft in Hem die Hij gezonden heeft" (v. 29). De opmerking is van groot belang voor alles wat er gaat volgen. Alleen het bovennatuurlijk geloof kan doordringen in het geheime heiligdom dat zich voor uw ogen zal openen. Het voedsel dat u zal worden voorgesteld, zal een geheim van het geloof zijn. En de reden ervan is eenvoudig: Het brood waarvan hier sprake is, zal niet het werk van de mens zijn, het zal het voedsel zijn "dat de Menszoon u zal geven" (v. 27), het zal van boven komen.

Dan geven de Joden de eerste tegenwerping. Het is immers Mozes, die aan onze voorvaders "het manna in de woestijn (...), het brood van de hemel" heeft gegeven (v. 31). Het antwoord van Onze Heer is opnieuw erg veelzeggend. Precies zoals in zijn gesprek met Nicodemus (Joh. 3), antwoordt Jezus op de tegenwerpingen door te verklaren: "Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u" (v. 32). Het enige argument dat Jezus hier aanvoert, is dat van Zijn gezag. Tot driemaal toe in deze toespraak (v. 32, 47, 53) gebruikt de goddelijke Meester deze formule om goed te tonen dat het gaat om een geheim van geloof. Dit wordt niet besproken noch begrepen door het menselijk verstand, het hangt heel eenvoudig af van het gezag van degene die spreekt in de naam van God.

Welnu, het voedsel van de ziel is niet de vrucht van het werk van mensen, het is niet uitgevonden noch beslist door de mens, het is "het brood van God, het is het brood dat neerdaalt uit de hemel en dat het leven geeft aan de wereld" (v. 33). Het levensbrood kan slechts ontvangen worden.

Het brood van de waarheid v. 34-46)

"Want het is de wil van mijn Vader dat al wie de Zoon ziet en in Hem gelooft, het eeuwig leven heeft; en dat Ik hem op de laatste dag zal doen verrijzen" (v. 40). 'Zo komt al wie de Vader heeft gehoord en zijn onderricht heeft ontvangen

tot Mij. Niet dat niemand de Vader heeft gezien, alleen Hij die van God stamt, Hij heeft de Vader gezien. Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u, hij die gelooft in Mij heeft het eeuwig leven" (v. 45-47),

De toehoorders van Onze Heer waren, natuurlijk, van goede wil. Verward aangetrokken door dit wonderbaarlijke voedsel, vroegen zij eenvoudig: "Geef ons altijd van dit brood" (v. 34). Door deze goede gezindheid kon Jezus Zijn toespraak verlenen. Zonder aankondiging deed Hij hun een ongehoorde openbaring: "Ik ben het brood van leven: hij die tot Mij komt zal nooit honger hebben, en hij die in Mij gelooft zal nooit dorst hebben" (v. 35). Aan de verwonderde Samaritaanse had Onze Heer zich voorgesteld als de bron die levend water geeft; Hier gaat Hij veel verder, omdat Hij verklaart dat Hijzelf voedsel is.

Wie zijn catechismus kent, is gewend dergelijke waarheden te horen, en hij weet heel goed waarin Jezus "levensbrood" is. Maar hij moet de verbijstering begrijpen van de Joden die het voor de eerste keer hoorden. Want Jahweh had hun door Mozes het manna gegeven; het was niet Mozes zelf die hun te eten had gegeven!

Om de inzichten voor te bereiden op dit sterke licht ontsluit Jezus hun een eerste aspect van deze waarheid. Hij is allereerst levensbrood in de mate, waarin Hij het licht van de inzichten is. Hij is voedsel, omdat de zielen worden uitgenodigd zich aan te passen aan de waarheid, om te denken zoals Hij, om God en de mensen op Zijn manier te bekijken. Het is eerst door het geloof dat wij verenigd worden met Christus en dat wij zo deel hebben aan Zijn onsterfelijkheid: "Want het is de wil van mijn Vader, dat al wie de Zoon ziet en in Hem gelooft, het eeuwig leven heeft; en Ik zal hem doen verrijzen op de laatste dag" (v. 40). Om zich goed te laten begrijpen, citeert Onze Heer de profeet Isaias die al aankondigde dat de mensen "door God onderricht" zouden worden. (Is. 54, 12). Welnu, vandaag wordt deze belofte gerealiseerd, de Vader heeft zijn Woord gezonden om het leven van de zielen te zijn: "Zo komt al wie de Vader heeft gehoord en zijn onderricht heeft ontvangen, tot Mij". (v. 45), hij wordt als het ware aangezet door het geloof en door de genade, en Ik zal hem het brood van het eeuwig leven geven, Ik zal hem inleiden in de kennis die levend maakt, omdat Ik ben "Hij die van God is, Hij die de Vader gezien heeft" (v. 46).

Zo is het voedsel dat het leven is op de eerste plaats het brood van de waarheid, "De woorden die Ik u heb gezegd zijn geest en leven" (v. 63). God wil aan de mensen van goede wil het grote geheim toevertrouwen, dat Zijn ingeschapen vreugde uitmaakt, hun te geven dat zij zich kunnen verenigen met Zijn licht door een contemplatief geloof, te denken zoals Hij denkt, te kijken zoals Hij kijkt, en daardoor het leven te ontvangen. De H. Johannes had in zijn proloog laten horen: "En Hij was het leven, en het leven was het licht van de mensen" (Joh. 1, 4). Hier noemt Jezus zich het "brood van leven" want "het eeuwige leven is, dat zij U kennen, U de enig ware God, en Hem die U gezonden hebt, Jezus Christus" (Joh. 17, 3). Wat de H. Ireneüs heel goed samenvatte toen hij schreef: "De eer van God is de levende mens. En het leven van de mens is beeld van God".

Dit is heel mooi. Toch zou het een vergissing zijn, de lezing hier te stoppen. Want nadat Hij aan de Joden geopenbaard heeft, dat Hijzelf het brood was dat uit de hemel was neergedaald en het voedsel van de inzichten door het geloof, gaat Jezus veel verder.

Het brood van zijn lichaam

"Ik ben het brood van leven. (...) En het brood dat Ik zal geven, is Mijn lichaam voor het heil van de wereld" (v. 48, 51).

Voor hen die gewillig luisteren, gaat Onze Heer een geheim openbaren, dat nog veel wonderlijker is. Daarom opent Hij deze passage nogmaals met de plechtige verklaring: "Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u" (v. 47), waarna Hij, om het te benadrukken, herhaalt wat Hij zojuist gezegd heeft: "hij die in Mij gelooft heeft het eeuwig leven (...). Ik ben het brood van leven (...). Ziehier het brood dat is neergedaald uit de hemel (...). Ik ben het levende brood dat is afgedaald uit de hemel" (v. 47-51).

Dan kan de goddelijke Meester Zijn toehoorders verder binnenvoeren in het heiligdom van de waarheid: "Het brood dat Ik zal geven is Mijn vlees voor het heil van de wereld" (v. 51). De Joden geloven hun oren niet, en hun reactie laat niet op zich wachten. "Hoe kan deze man ons zijn vlees te eten geven?" (v. 52). De verontwaardiging van de toehoorders is wel begrijpelijk. Want, genomen in hun natuurlijke betekenis, zijn de woorden van Jezus inderdaad choquerend. Maar hoe zal Christus erop antwoorden? Om de Joden gerust te stellen, zou het volstaan hun te zeggen: "Het brood dat Ik zal geven, zal Mijn vlees voorstellen". Nee, ver van zich te excuseren, dat Hij woorden gebruikt heeft die Zijn gedachte te buiten zouden gaan, ver van Zijn woorden te verzachten, legt Jezus opnieuw de nadruk op Zijn gezag en zet het op het spel: "Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u, als u het vlees van de Mensenzoon niet eet en Zijn bloed niet drinkt, zult u het leven niet in u hebben" (v. 53). Het gaat dus niet om een vage belofte die wij zouden kunnen begrijpen als de geestelijke voeding van het contemplatieve geloof of de hemelse voorstelling, het gaat zeker om het vlees van de Messias, om Zijn menselijke lichaam, en om u, mijn toehoorders. En dit voedsel is zo essentieel voor het ware leven, dat uzelf die zich van Mij afkeert, er niet aan voorbij kunt gaan zonder te sterven. Niemand zal eraan weten te ontsnappen. In werkelijkheid "Mijn vlees is waarlijk spijs en Mijn bloed is waarlijk drank" (v. 55). U verwees straks naar het manna van de woestijn. Maar dit heeft niet de dood verhinderd van hen

die zich ermee voedden. Het is voortaan achterhaald, want "Hij die eet van dit brood zal eeuwig leven" (v. 58).

Wij moeten eraan denken dat de H. Johannes deze toespraak van Jezus vermeldt na de dood van de H. Paulus, die, in zijn brief aan de Corinthiërs, heel precieze voorschriften had gegeven over de H. Communie: "Wie dus op onwaardige wijze het brood eet of de kelk van de Heer drinkt, bezondigt zich aan het Lichaam en Bloed van de Heer (...). Wie onwaardig eet en drinkt, eet en drinkt zijn eigen veroordeling, als hij het Lichaam van de Heer niet naar waarde beoordeelt" (1 Cor 11, 27-29). De overeenkomst is duidelijk en toont, als het nodig was, dat Jezus hier zeker spreekt over Zijn eucharistisch Lichaam. Hij doet plechtig de belofte van wat Hij zal doen op de avond van Witte Donderdag wanneer Hij zal zeggen: "Dit is Mijn Lichaam (...) dit is de kelk van Mijn Bloed". Hij zal dus in de theologie van de Eucharistie opnieuw de betekenis van dit geheim verduidelijken. Welnu, deze zegt ons dat zeker het werkelijke Lichaam van Christus tegenwoordig is onder de gedaanten, dat wil zeggen onder de verschijnselen van wat vroeger brood was. Na de consecratie is er geen gram brood meer op het altaar, er is in werkelijkheid het Lichaam van Jezus en, met Zijn Lichaam, Zijn ziel en Zijn godheid. Het is de werkelijke en substantiële tegenwoordigheid van het Lichaam van Christus.

We moeten bovendien opmerken, dat Jezus zich tegenwoordig wil stellen onder de verschijnselen, niet van een steen of van enig ander schepsel, maar dat Hij "brood in Zijn heilige en aanbiddenswaardige handen nam" omdat Hij aan de Zijnen Zijn lichaam als voedsel wilde geven, Jezus stelt zich niet op de eerste plaats tegenwoordig in de Eucharistie om er aanbeden te worden, maar om de zielen te voeden, om in hen te wonen op de intiemste manier die er is, om in hen te leven: "Wie mijn Vlees eet en mijn Bloed drinkt, woont in Mij en Ik in hem" (v. 56). De ontwikkeling is opmerkelijk sinds het gesprek met Nicodemus. Toen had de H. Johannes toegevoegd: "God heeft de wereld zozeer bemind, dat Hij zijn enige Zoon heeft gegeven" (Joh. 3, 16). Hier wordt de gedachte breder door duidelijker te worden. Jezus bemint de mensen zozeer dat Hij een middel heeft om zich aan hen te geven, innig met hen verenigd te zijn. Het gaat zeker om een communie, om een vereniging met. Door de H. Eucharistie ontvangt de christen in zijn lichaam het Lichaam van Jezus. Dit is werkelijk het voedsel van de ziel om haar Zijn manier van leven mee te delen, Zijn deugden, Zijn licht, om hem de ogen van het geloof te openen voor Zijn tegenwoordigheid en Zijn handeling. Door de Communie groeit de ziel in het goddelijk leven, zij neemt meer deel aan het leven van God. "Wie verenigd is met de Heer is één van geest met Hem", zei de H. Paulus (1 Cor. 6, 17). Daarom liet de H. Augustinus door Onze Heer zeggen: "Groei en je zult Mij eten; jij zult Mij niet veranderen in jou,

maar jij zult veranderd worden in Mij". Jezus neemt eerder ons op in Hem dan het tegenovergestelde. Waaraan de H. Thomas toevoegt: de Communie is "een voedsel dat krachtig genoeg is om de mens goddelijk te maken, om hem dronken te maken van de goddelijkheid".

Om de diepe vereniging met God, gerealiseerd door de H. Communie nog meer tot uitdrukking te brengen, vergelijkt Jezus haar met die welke Hem verenigt met Zijn Vader. "Zoals de Vader die leeft, Mij heeft gezonden, en Ik leef door de Vader, zo zal ook hij die Mij eet, leven door Mij" (v. 57). Deze openbaring is duizelingwekkend. Een tweede keer wordt het werk van Christus op de aarde voorgesteld in de afhankelijkheid en in de verlenging van het eeuwige ontstaan van het Woord in God. Deze vergelijking noemt het leven, het licht en de goedheid die degene ontvangt die goed communiceert en, daarvoor in ruil, de blik van geloof en het vuur van dankbaarheid dat hem verenigt met Jezus. Aan de andere kant begrijpen we gemakkelijk dat wie "het Lichaam van de Heer niet naar waarde beoordeelt" (1 Cor. 11, 29) of wie van God gescheiden is door de doodzonde een heiligschennis begaat. "Daarom is het dat de ketters en de van de eenheid van het Lichaam afgescheiden schismatieken, zelfs als zij hetzelfde sacrament ontvangen, het doen op een manier die hun niet nuttig, en zelfs schadelijk is", "zij eten en drinken het sacrament tot hun veroordeling" zegt de H. Augustinus.

De Eucharistie

“Een groot deel van het kwaad dat de Kerk treft, komt voort uit het niet kennen van haar leer en haar wetten. De vijanden van de Kerk veroordelen deze leer en deze wetten door te vervloeken wat zij niet kennen, en velen van haar kinderen die ze slecht kennen, leven alsof zij niet bestonden” (Brief van de heilige paus Pius X, van 18 oktober 1912).

1). Het sacrament: zijn instelling, zijn doel

Wat is de Eucharistie?

De Eucharistie is het sacrament dat, onder de schijn van brood en wijn, werkelijk het Lichaam, het Bloed, de Ziel en de Godheid van Onze Heer Jezus Christus bevat, om de zielen te voeden.

Wat is de stof van de Eucharistie?

De stof van de Eucharistie is het tarwebrood en de druivenwijn.

Wat is de vorm van de Eucharistie?

De vorm van de Eucharistie zijn de woorden van Jezus Christus: Dit is mijn Lichaam; dit is de kelk van mijn Bloed... vergoten voor u en voor velen ter vergeving van de zonden.

Wie is de bedienaar van de Eucharistie?

De bedienaar van de Eucharistie is de priester die, door in de Mis de woorden van Jezus Christus uit te spreken, het brood in zijn Lichaam en de wijn in zijn Bloed verandert.

Wanneer heeft Jezus Christus de Eucharistie ingesteld?

Jezus Christus heeft de Eucharistie ingesteld bij het Laatste Avondmaal, voor Zijn Lijden, toen Hij het brood en de wijn consacreeerde en ze uitdeelde aan de Apostelen als Zijn Lichaam en Zijn Bloed, hun bevelend hetzelfde te doen in gedachtenis aan Hem.

Waarom heeft Jezus Christus de Eucharistie ingesteld?

Jezus Christus heeft de Eucharistie ingesteld opdat zij, door de Mis, het blijvend sacrament van het Nieuwe Testament was en, door de communie, het voedsel van de zielen, als eeuwige gedachtenis aan zijn liefde, zijn Lijden en zijn Dood.

2) De werkelijke tegenwoordigheid van Jezus Christus in de Eucharistie

Is er in de Eucharistie dezelfde Jezus Christus die in de Hemel is, en die, op de aarde, geboren is uit de maagd Maria?

In de H. Eucharistie is dezelfde Jezus die in de Hemel is, en die, op de aarde, geboren is uit de maagd Maria.

Waarom gelooft u dat Jezus Christus werkelijk aanwezig is in de Eucharistie?

Ik geloof dat Jezus Christus werkelijk aanwezig is in de Eucharistie, omdat Hijzelf het geconsacreeerde brood en de geconsacreeerde wijn zijn Lichaam en zijn Bloed genoemd heeft, en omdat de Kerk het ons zo leert; maar het is een geheim en een groot geheim.

Wat is de hostie vóór de consecratie?

De hostie is vóór de consecratie brood.

Wat is de hostie na de consecratie?

Na de consecratie is de hostie het echte Lichaam van Onze Heer Jezus Christus, onder schijn van brood.

Wat bevat de kelk vóór de consecratie?

Vóór de consecratie bevat de kelk wijn met enkele druppels water.

Wat is er na de consecratie in de kelk?

Na de consecratie is er in de kelk het echte Bloed van Onze Heer Jezus Christus, onder de schijn van de wijn.

Wanneer worden het brood en de wijn het Lichaam en Bloed van Jezus?

Het brood en de wijn worden het Lichaam en het Bloed van Jezus op het moment van de consecratie.

Is er na de consecratie helemaal geen brood en wijn meer?

Na de consecratie is er geen brood en geen wijn meer, maar er blijven alleen de gedaanten of de schijn, zonder de substantie.

Wat zijn de gedaanten of de schijn?

De gedaanten of de schijn zijn alles wat valt onder de zintuigen, zoals de vorm, de kleur, de geur, de smaak van het brood en de wijn.

Is er onder de schijn van het brood slechts het Lichaam van Jezus Christus, en is er onder die van de wijn slechts zijn Bloed?

Nee, onder de schijn van het brood is Jezus Christus er helemaal: zijn Lichaam, zijn Bloed, zijn Ziel en zijn Godheid; en dat is hetzelfde onder schijn van de wijn.

Als de priester de hostie in verschillende delen verdeelt, verdeelt hij dan het Lichaam van Jezus Christus?

Wanneer de priester de hostie in verschillende delen verdeelt hij niet het Lichaam van Jezus Christus, maar alleen de tekenen van het brood; het Lichaam van de Heer blijft tegenwoordig in elke deeltje.

Is Jezus Christus aanwezig in elke hostie, waar ook ter wereld geconsacreeerd?

Ja, Jezus Christus is aanwezig in elke hostie, waar ook ter wereld geconsacreeerd.

Waarom wordt de heilige Eucharistie in de kerken bewaard?

De heilige Eucharistie wordt in de kerken bewaard, opdat gelovigen haar kunnen aanbidden; opdat die gelovigen haar kunnen aanbidden die niet konden communiceren en opdat zij bij noodzaak aan zieken gebracht kan worden.

Persbericht van het Moederhuis van de Priesterbroederschap St. Pius X over de zaligverklaring van paus Paulus VI

Aan het einde van de buitengewone Synode over het gezin, op 19 oktober 2014, zal paus Franciscus de zaligverklaring van paus Paulus VI uitspreken. De Priesterbroederschap St. Pius X brengt de meest serieuze bezwaren tot uitdrukking over de zaligverklaringen en heiligverklaringen van de laatste pausen, waarvan de versnelde procedure niets te maken heeft met de wijsheid van de eeuwenoude regelen van de Kerk.

Zeker is Paulus VI de paus van de Encycliek *Humanae Vitae* die licht en troost bracht aan de katholieke gezinnen, terwijl in die tijd de fundamentele principes van het huwelijk sterk werden aangevallen, zoals zij ook het – op schandalige manier – door sommige leden van de Synode worden aangevallen, de Synode die ten einde loopt.

Maar Paulus VI is ook de paus die het Tweede Vaticaans Concilie tot zijn eind leidde, waarbij hij in de Kerk een leerstellig liberalisme invoerde dat tot uiting komt in dwalingen, zoals de godsdienstvrijheid, de collegialiteit en het oecumenisme. Er is een ontreddeering gevolgd die hijzelf heeft erkend, op 7 december 1968: "De Kerk bevindt zich in een uur van onrust, zelfkritiek, wij kunnen zelfs zeggen zelfvernietiging. Alsof de Kerk zichzelf kastijdt." Het jaar daarop bekende hij: "Op talrijke gebieden heeft het Concilie ons tot nu toe geen rust gegeven, maar het heeft eerder ontreddeering en problemen veroorzaakt die niet nuttig zijn om het Koninkrijk van God in de Kerk en in de zielen te versterken". Tot aan deze alarmkreet van 9 juni 1972: "De rook van Satan is door een of andere spleet binnengekomen in de tempel van God: de twijfel, de onzekerheid, de problematiek, de onrust, de onvoldaanheid, de confrontatie komen aan het licht..." - Maar hij stelde slechts een feit vast, zonder maatregelen te nemen die geschikt waren om deze zelfvernietiging te stoppen.

Paulus VI is de paus die, met een oecumenisch doel, de liturgische hervorming van de Mis en van alle riten van de sacramenten oplegde. De kardinalen Ottaviani en Bacci stelden deze nieuwe mis aan de kaak omdat die zich verwijderde "op indrukwekkende manier, zowel in het geheel als in het detail, van de katholieke theologie van de H. Mis, zoals zij is geformuleerd in de 22ste zitting van het Concilie van Trente". In navolging van hen verklaarde Mgr Lefebvre de nieuwe mis "doordrongen van protestantse geest", in haar dragend "een schadelijk vergift voor het geloof".

Onder zijn pontificaat werden talrijke priesters en religieuzen vervolgd en zelfs veroordeeld voor hun trouw aan de tridentijnse Mis. De Priesterbroederschap St Pius X herinnert zich met smart de veroordeling van 1976, van Mgr. Lefebvre, suspens a divinis verklaard voor zijn gehechtheid aan deze Mis en voor

zijn categorische weigering van de hervormingen. Pas in 2007 werd door het Motu Proprio van Benedictus XVI, het feit erkend dat de tridentijnse Mis nooit afgeschaft was.

In navolging van haar stichter hernieuwt de Priesterbroederschap St Pius X haar gehechtheid aan de tweeduizendjarige Traditie van de Kerk, overtuigd dat deze trouw, ver van een nostalgische geïrriteerdheid te zijn, de heilzame remedie voor de zelfvernietiging van de Kerk brengt.

Menzingen, 17 oktober 2014

Begin oktober tot eind november

Antwerpen

Maandag 1 september

Vandaag krijgen we bezoek van de onderwijsinspectie van het Vlaams ministerie van Onderwijs. Beide inspecteurs zijn onder de indruk van de hoeveelheid en kwaliteit van het lesmateriaal. Ook het enthousiasme van leerkrachten en leerlingen laat een diepe indruk na.

Woensdag 3 september

3 september: eerste schooldag. We starten met een H. Mis ter ere van onze heilige patroon Paus Pius X. Na van de broeder zijn pannenkoeken gesmuld te hebben, brengen we een bezoek aan het politiemuseum in Antwerpen. In de namiddag is het heerlijk ravotten in het Rivierenhof.

Zaterdag 20 september

Op de Voetbal-'Dag van de traditie' verovert Antwerpen voor de eerste keer de vurig verlangde eerste plaats. Nadien is er een maaltijd georganiseerd door Charles en Melanie Windels en enkele helpers.

Zondag 5 oktober

Vandaag is het Vlaamse kermis. Tijdens de H. Mis zingen onze meisjes zelfstandig het Kyriale 11. Iedereen is erdoor getroffen.

In de namiddag heerst er een gezelligheid met oude spelen, praten met een drankje of een hamburgerbroodje, weerzien van oude bekenden. Hoogtepunt van de namiddag is zeker de volksdans.

Vrijdag 24 – dinsdag 28 oktober

Gelovigen uit Nederland zijn naar de grote bedevaart in Lourdes gekomen. Wij zijn onder de indruk van de vele gelovigen en geestelijken van de Priesterbroederschap Pius X en de plechtige ceremonieën. Het hoogtepunt is zondag als de toewijding van onze gemeenschap aan het Onbevlekt Hart van Maria wordt voltrokken door Mgr. Fellay. Op maandagmiddag eindigt de algemene bedevaart.

Zondag 2 november

De St Pius X-school wordt aan het Onbevlekt Hart van Maria toegewijd. Vanaf nu is de school Maria's eigendom. We zullen haar speciaal vereren.

Daarna is er het mosselsoep voor de school. Meer dan 100 gelovigen nemen er aan deel.

Vrijdag 21 november

Een heuse financieringsactie voor de school gaat van start. Maar liefst 500 speculazen worden door een gedreven team van vrijwilligers, veelal deur aan deur, verkocht.

Zondag 30 november

Sinterklaas komt voorbij in de Hemelstraat. De Sint maant 21 kinderen aan om het goede te doen en het kwade te laten. Allen ontvangen ze een zakje met lekkers.

Gerwen

Woensdag 8 - zondag 12 oktober

Pater T. Legrand, de overste van het District Benelux, vertoefde deze dagen in Nederland. In Gerwen, waar hij een grondige praktijkoefening Nederlands krijgt, houdt hij zijn eerste zondagspreek in het Nederlands. Na de Hoogmis vertrekt hij met pater C. de Beer naar het parochiefeest in onze Rozenkranskapel te Leiden, waar pater K. Huysegems het eerste deel van de film "For Greater Glory" toont. Niet alleen het Ceciliakoor, maar ook de reusachtige bingo en loterij voor de kapel maken het Rozenkransfeest opnieuw onvergetelijk. De koffiehoeft heeft ervoor gezorgd dat niet alleen de ziel, maar ook het lichaam deze dag goed verzorgd zijn. Deo gratias!

Zondag 19 oktober

In nieuwe opmaak komt het Jong Katholiek Initiatief (JKI) na de Hoogmis samen voor een namiddag met verschillende activiteiten: de jeugd kookt zelf, er zijn spelen en er is een voordracht over karaktervorming. Vijfentwintig jonge mensen namen eraan deel.

Zaterdag 25 oktober

Aanbiddingsdag in Leiden vanwege de voortdurende aanbidding van de Eucharistische Jezus door de Priesterbroederschap St Pius X.

Zondag 26 oktober

Bij gelegenheid van het feest Christus Koning vertoont pater K. Huysegems na de Hoogmis in Leiden het tweede deel van de film "For Greater Glory". !E viva Cristo Rey!

Zaterdag 15 november

De Nederlandstalige tak van de Derde Orde van de Priesterbroederschap St Pius X komt bijeen in Gerwen. Op het feest van de H. Albertus de Grote komen het Godsbewijs uit de natuur, de deugd van geloof en de deugd van dankbaarheid aan de orde.

Zondag 16 november

Het JKI komt na de Hoogmis in Leiden weer bijeen met opnieuw 25 deelnemers. In een gezellige sfeer wordt gekookt, gebeden, gespeeld (o.a. een dobbelspel) en wordt de voordrachtenreeks over karaktervorming ten einde gevoerd. Ieder ging in vrolijke stemming naar huis.

Zondag 23 november

In Gerwen bezoekt Sinterklaas de Priorij, waar het feest van de H. Clemens hoog gevierd wordt. De kinderen krijgen niet alleen lof of een kleine berisping, maar ook speelgoed en lekkers. In Leiden houdt het Ceciliakoor koordag wegens het feest van de H. Cecilia daags ervoor. Het koor luistert de Hoogmis muzikaal op en bezoekt in de namiddag de Basiliek te Oudenbosch (NL), waar de koorleden vanaf het oksaal mooie kerkliederen door de basiliek laten weergalmen. In een sfeer van vreugde en samenhang werd deze dag met een etentje besloten.

Maandag 24 - zaterdag 29 november

Pater C. de Beer en broeder René-Maria zijn in Enney (CH) voor hun jaarlijkse retraite in een sprookjesachtig landschap, maar nog zonder sneeuw.

Zondag 30 november

Zowel in Gerwen als in Leiden is er na de Hoogmis een adventsbezinning, met twee voordrachten en meditaties; het wordt afgesloten met een plechtig Lof.

Brussel-Namen-Luxemburg-Quévrain

Bij prachtig weer zijn ongeveer 150 à 180 gelovigen van het district bijeengekomen in de jaarlijkse bedevaart naar Banneux. Helaas waren we iets minder talrijk dan de voorafgaande jaren. Buiten de priesters van het district, bijna allemaal present, om de pelgrims geestelijk leiding te geven, was pater Nély, tweede assistent van de Priesterbroederschap St. Pius X bij ons. Hij heeft de sluitingsmis in het heiligdom van Banneux opgedragen en voor ons de geest van armoede gepreekt, die het thema van de bedevaart van dit jaar was.

Op 7 oktober werd in alle Huizen van het district een aanbiddingsdag van het Allerheiligst Sacrament georganiseerd als hulp voor de vervolgte christenen.

Van 25 tot 27 oktober had de internationale Bedevaart van de Priesterbroederschap naar Lourdes plaats. Er werd een bus georganiseerd voor iets meer dan een dertigtal gelovigen van het district, vergezeld van de paters Legrand en Challan Belval. Maar uiteindelijk is bijna een honderdtal gelovigen van het district gaan bidden bij Onze Lieve Vrouw op haar landerijen van Lourdes en hebben onze drie aanwezige bisschoppen omringd.

In het weekend van Allerheiligen hebben vijftig kruisvaarders elkaar weer ontmoet in het prachtige kader van het dorp Horizon Hozément bij Luik. Het katholieke dorpsschooltje was groot genoeg om de vier groepen kinderen te bevatten. De geheel toegeruste keuken en de verwarming werden zeer gewaardeerd in dit einde van het herfstseizoen, waarin de temperatuur al snel afneemt. De grote spelen, met talent georganiseerd door de verantwoordelijken, in de bossen van het kasteel van Lexhy,

de mooie Mis gecelebreerd door pater De l'Estourbeillon in de kapel van het domein, de avonden, met talent opgevoerd door de leiders en de leidsters, alles heeft bijgedragen om van deze uitstap een succes te maken dat een maximum van mooie herinneringen zal achterlaten in de herinneringen van de kleinen en de groten!

Voor drie weken in november komt er een provisorische verandering in de gemeenschap van de zusters van de priorij: omdat zuster Marie-Stella vertrokken was naar onze school in Marseille in Frankrijk voor bijscholing van haar onderwijsopleiding, vervangt zuster Marie-Lucilla, uit het moederhuis van de zusters gekomen, haar tijdens deze periode.

Op 11 november heeft de gezongen Mis plaats ter ere van de slachtoffers, gevallen op het veld van eer tijdens de Eerste Wereldoorlog.

Op 14 november hebben de paters Ledermann en Challan Belval een retourtje genomen naar Keulen voor de Kerstmarkt.

Op 1-5 november heeft de gezongen Mis plaats van Sint Jozef voor het Koningsfeest.

Vanaf 22 november is het de koortsachtige voorbereiding van de Kerstmarkt onder de doeltreffende leiding van pater Challan Belval. Hartelijk dank aan alle vrijwilligers en weldoeners die zich toewijden aan het slagen van dit werk bestemd om de gezinnen te helpen die, met reden, besloten hebben hun kinderen op de scholen van de Priesterbroederschap te plaatsen of van de onderwijzende dominicanessen, ondanks de offers die dat kost.

Op 30 november komt pater Jean-Dominique, dominicaan van Steffeshausen, voor ons de recollectie van de Advent preken. Er zijn ongeveer vijftig toehoorders, die de Onbevleete Ontvangenis beter hebben leren kennen en meer beminnen, werkzaam schild en heel actueel om ons in de liefde van God en van de Waarheid te houden.

Op zondag 23 november hebben de vereniging "Les Amis de Saint-Nicholas" en Civitas België in het dorp Rombies-et-Marchipont (Frankrijk) op 20 km afstand van Quévrain, een biddende Frans-Belgische Mars voor het Leven georganiseerd, tegen abortus. De voetweg rond de kapellen van het dorp, de rozenkrans biddend en zingend, is gevolgd door een vieruurtje in de gemeentesaal van de verenigingen. Er waren ongeveer vijftig deelnemers.

AANKONDIGINGEN

België & Nederland

- *Antwerpen - JKI-bijeenkomst (internationaal)*
Zondag 11 januari 2015
- *Antwerpen - Inkeerdag*
Zaterdag 14 februari 2015
- *Gerwen/Leiden - Vastenbezinning (Derde Orde)*
Zondag 22 februari 2015
- *Leiden - Derde Orde FSSPX*
Zaterdag 28 maart 2015
- *Leiden - JKI-bijeenkomst (internationaal)*
Zondag 12 april 2015
- *Frankrijk - Bedevaart Chartres-Parijs*
Zaterdag 23 - maandag 25 mei 2015
- *Gerwen - Sacramentsprocessie*
Zondag 7 juni 2015
- *Gerwen - Derde Orde FSSPX*
Zaterdag 20 juni 2015
- *Zaitzkofen, Duitsland - Priesterwijdingen*
Zaterdag 27 juni 2015
- *Ecône, Zwitserland - Priesterwijdingen*
Maandag 29 juni 2015
- *Antwerpen - Ignatiaanse retraite*
Maandag 6 juli - zaterdag 11 juli 2015

De Kruisvaarder

Tijdschrift voor kinderen

Leerrijk en geestelijk vormend met mooie verhalen.

Verschijnt tien keer per jaar (gratis). Het kan op aanvraag bij de Priorij St. Clemens te Gerwen u toegestuurd worden.

Ondersteuning van het Eucharistisch Kruisvaarderwerk is welkom.

- 2 Miscentra
- 3 Editorial

DOSSIER

- 4 De communie voor allen
- 6 Het onontbindbare huwelijk aan de orde gesteld
- 8 Toegeeflijkheid van de Kerk: antwoord van pater François Knittel aan pater Paul Anthony Mc Gavin – 3 november 2014
- 10 Hertrouwd gescheidenen
- 13 Katholieke Kerk: naar de Synode van 2015
- 15 De synode over het gezin of het Volk van God op weg naar een democratico-collegialistische Kerk?
- 18 Het gloedvolle interview van Mgr. Schneider over de synode
- 21 Synode over het gezin: de guldige revolutie van Franciscus
- 22 De Synode: kroniek van een goed georkestreerde constructie
- 24 Synode over het gezin: een leerstellige revolutie onder een pastoraal masker

MGR. FELLAY

- 26 Interview van Mgr. Fellay in Lourdes

SPIRITUALITEIT

- 28 Retraite met de H. Johannes – De litanieën van het Mensgeworden Woord (4)

CATECHISMUS VAN DE H. PIUS X

- 31 De Eucharistie

PERSBERICHT

- 32 Persbericht van het Moederhuis van de Priesterbroederschap St. Pius X over de zaligverklaring van paus Paulus VI

KRONIEKEN

- 33 Kroniek van het district
- 36 Aankondingen / Inhoud